

Kurban Bayramınızı

Tebrik Ederiz

YENİASYA

FİDANLIK

HAZİRAN 2023

Sayı : 6

“Hür Nesillerin Gür Sesi”

editor.fidanlik@yeniasya.com.tr

Osman YİĞİT

Yarım yılı geride bırakmanın bayram neşesi

Baharın müjdesini veren Fidanlık nihayet yaza erişti. Fidanlık'ta kışın kardelenleri, baharın çiçekleri ve yapraklarından sonra nihayet yaz meyvelerini de görmeye başladık.

Yazar kadrosunu her ay genişleten Fidanlık, yeni yeni sayfalarla yayın hayatında yarı yılı geride bıraktı. Okuyucu kitlesinin takdirkar ifadelerle teşvikleri ve noksanları tamamlayıcı tavsiyeleri ile Fidanlık gelişmeye devam ediyor.

Fidanlık'ın önünde; Yeni Asya gibi yarım asrı aşkın basın yayın camiasında tecrübeli bir modeli ve ardında; genç, dinamik, dünya gündemini ve ilmi gelişmeleri takip eden, muazzam bir ortak hafızaya sahip kadrosu var. Fidanlık, 'Risale-i Nur'un medyadaki dili' olan Yeni Asya'da yazmaya namzet gençlerin "yayıncılık okuludur."

Fidanlık kadrosu, teknolojiyi dijital yayıncılıkta kullanma becerisini geliştirmeye devam ediyor. İlerleyen sayılarda yeni teknik özelliklerle karşınızda olacağız.

Fidanlık'ı besleyen asıl güç devamlı meşveret edilerek hareket edilmesi.

İhtiyar dünyamız ömrünü tamamlamaya doğru hızla yol alırken, insanlık tarihi boyunca devam eden ve her zaman farklı metodlarla yapılan hak ve batıl mücadelesi de farklı namplar altında devam ediyor. Üstadımız Bediüzzaman'ın dediği gibi artık maddi kılıç yerine kalemle mücadele devri. Davasını isbat edenin kazandığı bir arenadayız. Bu vesileyle bütün kahraman gençleri kalemlerini kuşanmaya ve Fidanlık sayfalarında kendilerine ayrılan köşelerde birer kalemsör olarak nöbetarlığa davet ediyoruz. Kılıncının bendi uzun / mürekkep hazinesi geniş olanları da sayfaların geniş meydanlarına bekliyoruz.

Fidanlık yayın hayatına başladığı zaman hep özel günlerde sizlere 'merhaba' dedi. 19 Ocak (Meclis Beyannamesinin 100. Yılı), 21 Şubat (Yeni Asya'nın 54. Yılı), 23 Mart (Bediüzzaman'ın vefatının 63. sene-i devriyesi), 23 Nisan (Ramazan Bayramı), 29 Mayıs (İstanbul'un Fethi) ve nihayet bu ay da Kurban Bayramına tevafuk etti. İnşaaallah bu bayramda da okumaya doyumlayacak bir Fidanlık sizlerle olacak. Fidanlık'ı okurken bayram edeceksiniz inşaallah. Bu ayki Fidanlık bizden size sayfalarca mektup ile bayram tebriği olacak. Yeni Asya bahçesinde sizin için derlenen bir demet gül misali bayram hediyesi Fidanlık'ı sizlere takdim ediyoruz.

Tüm Fidanlık adına; "birlikte paylaşacağımız nice bayramlara ulaşmak duasıyla Kurban bayramınızı tebrik ederiz."

“VAHŞET!” ÇİĞİRTKANLIĞI HIZ KESMİYOR

Ele aldığı her konudan bir kutuplaşma ve çatışma çıkarma maharetine sahip olan ülkemizde, bitkisel beslenmeyi tercih edenlerden bir kısmının kurban ibadetine yönelik sosyal medya paylaşımları tepki çekiyor.

Bitkisel beslenme adına “Şeair”e yapılan hücumlar tepki topluyor.

Kurban Bayram'ı yaklaştıkça her sene olduğu gibi alevlenen hayvansal besin- bitkisel besin tartışmaları yine gündemi meşgul etmeye devam ediyor.

1950'lerde “Veganlık beyni çalıştırır.” sloganı ile ülkemizde pazarlanmaya çalışılan veganizmin Kurban kesimine yönelik “vahşet” ithamları daha önceleri belli başlı kesimlerin temayüz etmiş şahsiyetleri üzerinden dillendirilirdi. Şimdi ise Müslüman kimliklerini sık sık vurgulama ihtiyacı hisseden bir grup, veganizm tarafında/şeair karşısında ilginç bir fikrin propagandasını yapıyor.

Her ne kadar bitkisel gıdalar bir tercih olsa da bunu sistematik bir yapıya dönüştürerek hayvansal gıdaları, insanlara haram kılmak hem Maide Suresi'nin “Allah'ın size helal ettiği, temiz şeyleri haram kılmayın ve sınırı aşmayın. Allah, sınırı aşanları sevmez.” ayetiyle çelişiyor hem de bu ibadeti emreden Rahim-i Zülcelal'in şefkatini itham etmek manasına geliyor.

Bilimle Çelişiyor.

Konuya değinen Osman Nuri Koçtürk, “Et ile beslenmenin sağlık, entelektüel güç ve hastalıklara karşı direnmede insana büyük avantajlar sağladığı bilinmektedir. Çok et tüketen toplumlar teknikte ileri toplumlar haline gelmiş bulunuyorlar. Buna karşılık bol tahıl ve az etle beslenen toplumlar henüz geri kalmış olmaktan kendilerini kurtaramamışlardır. Genel olarak bir toplum ne kadar çok et tüketiyorsa o kadar ileri ve ne kadar çok tahıl tüketiyorsa o nispette geri kalmış olarak kabul edilmektedir. Toplumun entelektüel gücü arttıkça sanayileşme kabil olmakta ve bunun bir sonucu olarak da milli gelir artmaktadır. Köylerimizin büyük çoğunluğunda halk bayramdan bayrama et yi-

yebilmektedir. Köylümüzün (dar gelirli) entelektüel ve fizik güç bakımından yetersiz, hastalıklı ve mecalsiz olmasının sebeplerini bunda aramalıyız” ifadelerini kullanıyor.

Kırmızı etin barındırdığı proteinler faydalarını Canan Karatay ise, “Vücudumuzda katabolizma (yıkılma) ve anabolizma (yeni hücre yapımı) gibi fizyolojik döngünün sağlanmasında proteinler başrolü oynarlar. Kasların gelişmesini, yıkılan dokuların yeniden yapımını ve onarımını sağlarlar. Kemik ve sinir dokularının da yapımını ve gelişmesini sağlar. Antikor yapımını arttırarak bağışıklık sistemini güçlendirirler.” şeklinde dile getiriyor.

Fitrat ile de uyumlu değil!

İnsan vücudunun bitkisel ürünler kadar hayvansal ürünlere de ihtiyacı olduğu ortada iken insanları bitkisel beslenmeye mecbur eden yapılar, aslında insan fitratına da aykırı hareket ediyor

Geçtiğimiz günlerde yapılan bir araştırmada vücuda yerleştirilen “Taurin” maddesinin vegan ve vejeteryan beslenme tarzına sahip olanlarda düşük olduğu ve bunun hayat konforunu önemli ölçüde etkilediği ortaya çıktı. Özellikle fareler üzerinde yapılan deneylerde Taurin verilen farelerinin ömrü ortalama %10-12 artarken 28 ay olan yaşam beklentisi de %18-25 oranında artıyor. Prof. Dr. Güner Sönmez sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında Taurin takviyesinin sadece beklenen ömür değil yaşam kalitesini de yükselttiğini ortaya koyuyor.

Ayrıca Almanya'da yapılan bir araştırma vejeteryenlerin % 26'sında, veganların % 52'sinde, vitamin kullanmayanlarında ise % 90'ında B12 eksikliği ve buna bağlı; pernisiyöz anemi, büyüme geriliği, depresyon ve hafıza problemleri kas kayıpları gibi pek çok rahatsızlığın baş gösterebileceğini gösteriyor.

► Sayfa 4'de

Mikail KIZILARSLAN
Manevi terapi:
Okuma programları

02

Mehmet Yasin İRİBOZ
Kim, kimdir?

04

İbrahim Yasir TEĞİŞ
Hayat

06

Yusuf Kerem AKÇA
Kanser ve
rahmet

07

Burak AYDIN
Hür fikir

08

“De ki: Ey Rabbim! İlmimi artır.”

(*Tâhâ sûresi (20), 114*)

“De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?”

(*Zümer sûresi (39), 9*)

“Allah içinizden iman edenlerin ve kendilerine ilim verilenlerin derecelerini yükseltir.”

(*Mücâdele sûresi (58), 11*)

“İlim tahsil etmek için yolculuğa çıkan kimse, evine dönünceye kadar Allah yolundadır.”

(*Tirmizî, İlim 2*)

“Kim ilim tahsil etmek için bir yola girerse, Allah o kişiye cennetin yolunu kolaylaştırır.”

(*Müslim, Zikr 39*)

H A D İ S

**BEDİÜZZAMAN
SAİD NURSİ**

Vücudunu mu’cidine feda et

Dünyada sana ait çok emirler vardır. Amma ne mahiyetlerinden ve ne âkibetlerinden haberin olmuyor:

Biri, cesettir. Evet, cesedin genç iken latîf, zarîf ve güzel gül çiçeğine benzerse de, ihtiyarlığında kuru ve uyuşmuş kış çiçeğine benzer ve tahavvül eder.

Biri de, hayat ve hayvaniyettir. Bunun da sonu ölüm ve zevaldir. Biri de insaniyettir. Bu ise, zeval ve beka arasında mütereddittir. Daim-i Bâkî’nin zikri ile muhafaza-ı lâzımdır

Biri de ömür ve yaşayıştır. Bunun da hududu tayin edilmiştir. Ne ileri ve ne de geri bir adım atılamaz. Bunun için elem çekme, mahzun olma. Tahammülünden âciz, takatinden hariç olduğun tûl-i emel yükünü yüklenme!

Biri de, vücuttur. Vücut zâten senin mülkün değildir. Onun mâliki ancak Mâlikü’l-Mülk’tür. Ve senden daha ziyade senin vücuduna şefkatlidir. Binaenaleyh Mâlik-i Hakikî’nin daire-i emrinden hariç o vücuda karıştığın zaman zarar vermiş olursun.(Ümitsizliği intac eden hırs gibi.)

Biri de belâ ve musibetlerdir. Bunlar zâildir, devamları yoktur. Zevalleri düşünülürse, zıtları zihne gelir, lezzet verir.

Biri de, sen burada misafirsın ve buradan da diğer bir yere gideceksin. Misafir olan kimse, beraberce götürmediği bir şeye kalbini bağlamaz. Bu menzilden ayrıldığın gibi, bu şehirden de çıkacaksın. Ve keza bu fânî dünyadan da çıkacaksın. Öyle ise, aziz olarak çıkmaya çalış. Vücudunu Mû’cidine feda et. Mukabilinde büyük bir fiat alacaksın. Çünkü feda etmediğin takdirde, ya bâd-i heva zâil olur, gider; veya O’nun malı oldu-ğundan yine O’na rücu eder.

Dünyada sana ait çok emirler vardır. Amma ne mahiyetlerinden ve ne âkibetlerinden haberin olmuyor.

Eğer vücuduna itimad edersen, ademe düşersin. Çünkü ancak vücudun terkiyle vücut bulunabilir. Ve keza vücuduna kıymet vermek fikrinde isen, o vücuttan senin elinde ancak bir nokta kalabilir. Bütün vücudun cihat-ı erbaasıyla ademler içerisinde kalır. Amma o noktayı da elinden atarsan, vücudun tam manasıyla nurlar içinde kalır. Biri de dünyanın lezzetleridir. Bu ise, kismete bağlıdır. Talebinde kalâka düşer. Ve sür’at-i zevali itibariyle akıllı başında olan onları kalbine alıp kıymet vermez

Dünyanın âkıbeti ne olursa olsun, lezaizi terk etmek evlâdır. Çünkü âkıbetin ya saadettir, saa-det ise şu fânî lezaizin terkiyle olur. Veya şekavettir. Ölüm ve idam intizarında bulunan bir adam, sehpanın tezyin ve süslen-dirilmesinden zevk ve lezzet alabilir mi?

Dünyasının âkıbetini küfür saikasıyla adem-i mutlak olduğunu tevehhüm eden adam için de, terk-i lezaiz evlâdır. Çünkü o lezaizin zevaliyle vukua gelen hususî ve mukayyed ademlerden adem-i mutlakın elîm elemeleri her dakikada hissediliyor. Bu gibi lezzetler, o elemelere galebe edemez.

Dağarcık

Muknî

İnandırıcı olan, inandıran, ikan eden.

“Nurcu baştanbaşa akîl, mantîkî ve **muknî** bir şâhserin şâhâne dersleriyle tenevvür ve tefeyyüz etmektedir. “

(*Gençlik Rehberi, s.296*)

“Kardeşinin verdiği **muknî** cevap karşısında başka hiçbir şey diyemedi. “

(*Zamanın Sesi, s.125*)

Muhammed Hamid AYSUNDU

Toplum mühendisliği müsbet hareket metodu

Toplumda ciddi belirsizlikler var. Kavramlar karışmış, başkalaşmış. Anlamlar değişmiş, kirletilmiş. Gerçek bir psikolojik savaş yaşıyoruz. Toplum mühendislerinin; menfî hareket metoduna karşı, müsbet hareket metodunu benimsemek...

Toplum mühendisliği, basit bir şekilde zihin mimarlığı daha kompleks bir ifadeyle toplumsal psikolojik bilinç mimarlığı olarak bilinen faaliyet. Toplum mühendisleri, toplumun yapısında ve sosyal dokusunda değişiklik yapmak, kitlesel şekilde ifade ettiklerini duygularını yönlendirmek kontrol altında tutabilmek gibi yetileri içeren iştir. Toplumsal hayatta; bilinçli veya bilinçsiz bir şekilde bir düşüncenin gerçekleşmesi için sonucu ne olursa olsun gruplara yönelik algı, propaganda yaparak gerekirse isyan hareketleri ortaya çıkarak menfî hareket etmesidir. Biz de Bediüzzamanî, nuranî bir metot olan müsbet hareketi metodunu kullanarak karşılık vermeliyiz.

Hayatı boyunca Bediüzzaman (r.a) kadar yanlış anlaşılan bir insan çok nadirdir. Tabii hakikatler gizli kalmıyor. Hakikatlerin er geç ortaya çıkmak gibi bir huyu vardır. Bediüzzaman’ı (r.a) toplum zaman gittikçe tanınmaya başlıyor. Toplumda, Bediüzzaman’ın (r.a) hakikatleri her zamankinden daha fazla merak uyandırıyor ve yayılıyor. Aktüel meselelerin yanı sıra sosyal, siyasi, ekonomik, eğitim vs. gibi bir çok alanda insanlığa ışık tutmaya, yol göstermeye devam ediyor ve edecek...

Toplumların gayret ve faaliyetleri, gaye ve hedefleri bireyin yani bütün bir cemiyetin refah ve huzurunu sağlamaktır. Bunun sağlanması bireylerin birbirine bağlayan bağların belirlenmesi ve kurmasına tabidir. Birey yıkıcı bir hareket ile değil de yapıcı olarak hareket etmesiyle iknaya, muhabbete ve şefkate dayanan bir metot benimsemelidir. Bediüzzaman (r.a) metot olarak müsbet hareket metodunu seçmiştir.

“

Bizim vazifemiz müsbet hareket etmektir. Menfî hareket değildir. Rıza-yı ilâhiye göre sırf hizmet-i imaniyeyi yapmaktır; vazife-i ilâhiyeye karışmamaktır.

”

Müsbet; kelime manasıyla ispat edilmiş, ortaya konulan istifadeye sunulmuş, doğrulanmış hareket; zıttı olan menfî hareket de nefyedilmiş, yasaklanmış, doğrulanmamış anlamlarda kullanılıyor. Müsbet harekete pozitif aksiyon da denir. Bir amaca yönelik

üretici hareket etme, düzenli çalışıp verimli planlanmış bir metot ile sayısız hayati ve faydacı bir oluşum doğrultusunda bir dünya görüşü bir paradigmadır. Makyavelist bir düşünce ile topluma karşı menfaati önceleyen bir yaklaşımla karıştırıcı, anarşik, huzur bozucu ve negatif bir şekilde “amaca ulaşmak için her şey caizdir” diyerek hareket etmek değil. Toplumsal normları dengeli, etkili ve stratejik hedefler doğrultusunda hareket etmesidir. Bu demek oluyor ki müsbet hareket imardır, menfî hareket ise tahriptir. Bediüzzaman (r.a) müsbet hareket metodunu tesadüfen bulmamıştır. Bakıldığında Bediüzzaman’ın (r.a) bu asrı iyi okuduğunu da görüyoruz.

Bediüzzaman (r.a) bütün ömrü boyunca tatbik ettiği müsbet hareket metodunu veda hutbesini andıran son mektubuna şöyle başlar:

“Bizim vazifemiz müsbet hareket etmektir. Menfî hareket değildir. Rıza-yı ilâhiye göre sırf hizmet-i imaniyeyi yapmaktır; vazife-i ilâhiyeye karışmamaktır. Bizler asayişî muhafazayı netice veren müsbet iman hizmeti içinde her bir sıkıntıya karşı sabırla, şükürle mükellefiz.” (Emirdağ Lahikası)

Bediüzzaman Said Nursî (r.a), “Müsbet Hareket” kavramını Risale-i Nur’larda on yerde kullanmıştır. Üstada (r.a) vefatından önce; Ankara ve İstanbul’da talebeleriyle yüz yüze sohbetlerde müsbet hareket etmelerini vasiyet ederek temel bir düstur olarak emanet etmiştir.

Mikail KIZILARSLAN

Manevi terapi: Okuma programları

Hayat karmaşasından bunalan ruhlarmız, sığınılacak bir liman arıyor. Yaz okuma programları bu anlamda hem bedeni sağlığa kavuşturuyor hem de ruh için bir terapi hükmüne geçiyor.

Ahir zamanın fırtınalı günlerinden bir an olsun uzaklaşıp imanımızı takviye etmek için okuma programlarına katılmak manevi bir şevk veriyor. Bu yüzden bu programlara katılmanın çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Okuma programlarının faydalarını şöyle sıralayabiliriz:

1. İnsan vücudu senede iki defa tamamen yenileniyor ve bu yenilenen vücutu nurlandırmak gerekiyor. Bizde buna istinaden yılda en az iki kere yaptığımız yaz ve kış okuma programları ile kendimizi yeniliyoruz. Okuma programları da 1 yarıyıl bir de sene sonunda olması buna tevafuk ediyor.
2. Günlük hayatımızdaki meselelerden bir nebze olsun uzaklaşıp ulvi duygularımızı tatmin ve tekamül

ettirebilmek noktasında programlara katılmak büyük önem arz ediyor.

3. Normalde okul ve diğer meşguliyet zamanlarında hep beraber bir arada Nurların etrafında şahsi okumalar haricinde pek bulunamıyoruz. Bu yönü ile katıldığımız okuma programları uhuvvet ve tesanüde vesile oluyor ve böylece beraber olup hemhal olma fırsatını yakalıyoruz.
4. Programlar Nurlardan okuduklarımızı bu dünyada tefekkür edebilme imkânı veriyor.
5. Ve yine programlar bizleri Kitab-ı Kebir-i Kâinatı daha verimli okumamıza hizmet edecek ölçülerle donatıyor.
6. Okuma programları, yapılan bölgedeki Nurlara hizmet etmiş ağabeyler ile tanışıp şevk alıp şevk vermeye vesile oluyor.
7. Her bir saniyesi dünyadaki bütün meselelerden daha önemli olan

Nur hizmetinde bulunmakla tefekkür-ü imanî vesilesiyle her bir dakikayı semeredâr ve meyvedar yapabile imkanı sunuyor.

8. Risale-i Nurlara program süresince hasr-ı nazar ederek imanî pek çok konuda ihtisas yapma imkânına kavuşulabiliyor.
9. Programlarda yapılan yoğun Kur’an eğitimi, sünnet tatbikatı, müzakereli Risale-i Nur dersleri sayesinde hizmet kabiliyeti gelişiyor.
10. Okuma programlarında uhuvvet, tesanüt, ihlas ve muhabbet kavramları bir hayat tarzı haline geliyor.

Malumunuz Risale-i Nurlardan istifadenin önemli bir şartı okumaların devamlı ve yoğun olması. Bu sebeple okuma programlarında yapılan okumalar normal zamanlardakinden çoğu zaman daha istifadeli oluyor.

Allah bizleri Risale-i Nur dairesinden ebeden ayırmasın ve ihlas-ı tâmmeye muvaffak kılsın inşallah.

GENÇLER İNANÇ KRİZİNİ KONUŞTU

3 Haziran günü, Kocaeli/Başiskele’de, 3 masa etrafında toplanan gençler; yaptığı müzakere ve beyin fırtınalarının neticesini maddeler halinde sundu.

Teması, Gençlik ve İnançsızlık olan 11. Gençlik Kongresi’nin birinci ayağı olan bu masa çalışması, bu tarz bir organizasyona ilk defa katılan gençler için bir deneyim sağlarken daha önceden aşına olanların tecrübelerini tazeledi.

Bir süredir yüz yüze yapılamayan kongreler için büyük özlem duyan gençler, bu yaptıkları çalışmaları kongre gününe kadar olgunlaştırmaya devam edecek. 11. Gençlik Kongresi’nin yeri ve tarihi ilerleyen zamanlarda UMEK tarafından ilan edilecek.

Masa 1: Gençlik ve izm’ler

1. Gençlik akıldan ziyade duyguya baktığından, hissiyatı esas aldığından zevk ve hissiyata hitap eden ideolojiler gençliğin hayatında önemli yer tutmaktadır. Kişi gençlik döneminde hayatının en kritik sorularını sorar. İdeolojilerin her biri bu sorulara farklı cevaplar vererek gençler için cazip bir hale gelir.
2. Her bir ideoloji içinde bir dane-i hakikat bulunur ve varlığı bu hakikate dayanır. Bir fikrin içinde bir hakikat bulunmakla fikrin tamamı hakikat sayılmaz.
3. Modern yaşam kâinattaki ahengi müşahade etmeye fırsat vermediği için gençlerde inançsızlık artıyor.
4. İnsanları milletlere ve kavimlere bölüp dillerini ve renklerini farklı kılan Allah’tır. İrkçılığın farklı gözle baktıkları kavimleri, milletleri var eden de Allah’tır. İrkçılık inkar-ı uluhiyete kapı aralar.
5. Günümüz gençlerinin ruhlarındaki manevi boşluk, gençlerin çeşitli ideolojilere yönelmelerine sebep olmaktadır.
6. Zafer yolunda işlenen her cürmü meşru gören Machiavellizm, en temel insani değer olan yaşam hakkını dahi hakir görüp zulme ve su-i istimala yol açar.
7. Hedonizm anlayışına sahip insanlar yaşadıkları keyif ve zevklerin sona ereceğini bildiklerinden dolayı hayattan tam anlamıyla zevk alamazlar. İnsanı inançsızlığa ve dalalete sürükleyen desiselerden kurtulmanın tek yolu, Kur-an’ı Kerim ve Sünnet-i Seniyye’dir

Katılımcılar:

- Ahmed Bedreddin
- Ekrem Donbaloğlu
- Asım Bera Ataseven
- Talha Yalçınkaya
- Hasan Enes Erdoğan
- Mehmet Can Dağ
- Ömer Faruk Nart

Masa 2:

Gençlik ve kişilik gelişimi

1. Evde sağlıklı bir iletişim ortamının olmaması, çocuğun evde fikirlerini özgürce ifade edememesi ve bu nedenle dini konularda dahil olmak üzere, merak ettiği soruların cevabını, aile içinde değil internette araması, kişilik gelişimi sorunlarına kapı aralar.
2. Çocukların arkadaş ortamının doğru yönlendirilmesi geleceğe adım atan bireyler için kritik öneme sahiptir. Bunun için de ahlaki yönden, aile dostlarıyla iletişimi sıkı tutmak ve ailelerin çocuklarının birbirleri ile kaynaşmasını sağlamak ebeveynlerin temel sorumluluğu olmalıdır.
3. Aileler, çocuk eğitim ve psikolojisi noktasında gerekli hissettikleri durumda, profesyonel yardım almayı ihmal etmemelidir. Bu durum acizyet değil bilakis sorunları çözmek noktasında fiili bir gayrettir.
4. Çocuk eğitiminde dinî ve bilimsel gelişimin ortak olarak gözetilmesi, çocuk için kaliteli bir karakter zemini sağlar. İlerleyen yaşlarda öğrendiği her bilgiyi bu iki temel esasla tahkik eder sonra alır.
5. Sosyal medyanın kontrolsüzce evlatların kullanımına tahsis edilmesi, çok hızlı öğrenen çocukların bireysel gelişiminde, aile faktörünü ortadan kaldırır. Çocuklar muhatap oldukları içeriklerin yansımaları gösterir. İnternet ise -bugün her kesimin tasdiki ile- ahlaki açıdan zayıf bir platformdur.
6. Ailelerin, çocukları üzerinde kurduğu dini baskı, onları bilakis zıt harekete yönlendirmektedir. Özellikle ergenlik çağında aile ile ilişkisi çalkantılı olan genç bireyler, kendisinden istenilen sorumlulukların tersini yapma eğiliminde olduğundan, dini vecibeler noktasındaki ısrar, tehlikeli sonuçlar doğurabilir.
7. Muhafazakar ailelerin çocukları yanlarından ayrıldığı zaman aynı sadakati muhafaza edememesi, günümüzün yaygın sorunlarından birisidir. Bu durumun ilacı, yapılan davranışlardaki sorumluluğun ve göreceği karşılığın aileden değil, Allah’tan olacağını bilerek hareket etme bilincinin sağlanmasındadır.

Katılımcılar:

- Talha Latif Akdeniz
- Nurullah Yavuz
- Kağan
- Semih
- Furkan Kösmene
- Ahmed Selim Gürbüz
- Yusuf Adem
- Osman Şahin

Masa 3: Gençlik ve iletişim

1. Ağzımızdan çıkan sözler bizim kimliğimizi oluşturur. Sen, ben dili değil biz dili kullanmak önem arz eder, üslubu yanlış kullanmak hakikate perde olabilir.
2. Gelişen teknolojinin aile içi iletişime verdiği zararı minimize etmek ve uhuvveti sağlamak açısından haftalık aile içi meşveretler çocukluktan itibaren kişilerin fikr-i hürriyete kavuşma ve özgüvenli bir nesil yetiştirme noktasından önem arz etmektedir.
3. Bilim, bütün kesimler tarafından kabul görüyor olmasına rağmen bazı İslami kavramların asıl bağlamından koparılıp yanlış yerde ve yanlış zamanda açık bir biçimde bilimle çatışacak şekilde kullanılması, gençlerin dünyasında bu hakikatlerin doğruluğunu sarsıyor.
4. İstabdatın, üst kademelerdeki varlığının alt birimlere hızla nüfuzu ile hür ifade ortamının tedricen azalması sonucunda gençlerin toplumla olan iletişimi zedelenir ve gençlerin inançsızlığa yönelimi hızlanır.
5. İletişimde amaç fikirleri aktarmak olduğundan bilginin çokluğu değil ilginin çokluğu hizmet eder, bundan dolayı üsluba azami dikkat edilmesi lazımdır. Üslup niyetin aynasıdır.
6. Rol model bir şahsın sadece güzel hasletleri değil tüm hareketi tarafgirane

taklit edilir. Rol modelin tüzel bir kişilik olan şahs-ı manevi olarak konumlandırılması, inançsızlığa karşı mücadelede zırhımız olacaktır.

7. Çocuklarla olan iletişimde asla katı ikazlara başvurulmamalı, lisan-ı hal ile örnek olmakla beraber çocuğun hatasına detaylıca eğilip onu muhatap edinerek gerekirse çocuk için başka alternatifler sunulmalı, çocuk ve gençleri inançsızlığa götüren soru işaretleri bataklığında başıboş bırakmamalıyız.

Katılımcılar:

- Bünyamin Bera Ortakaş
- Yusuf Kerem Akça
- Hasan Hüseyin Uçar
- Seyfullah Gümüştekin
- Arif
- Eren Okur
- Orhan Karabacak
- Muhammed Seyda Balpetek
- Mehmet Emre Baran
- İbrahim Yasir Teğiş

Mehmet Yasin İRİBOZ

Bilim insanı denilince birçok insanın aklına sadece Einstein, Newton gibi isimler geliyor. Tabii ki onların bilime yaptıkları katkıyı görmezden gelemeyiz fakat onlar kadar Allah'ın yarattığı âdetullah kanunlarını araştıran ve bu araştırmalarıyla sonradan keşfedilecek birçok keşif ve icata ışık tutan bir isim var: James Clark Maxwell. Peki kimdir bu Maxwell?

Einstein'in ofisinde duvarında poster olan, Ivan Tolstoy'un hakkında "Maxwell'in bilim tarihindeki etkisi ilham olduğu Einstein kadar ve hatta keşiflerini bir nevi gölgelediği Newton kadar büyüktür." dediği, Max Planck'ın "Daha önce eşi benzeri görülmemiş işlere imza attı" dediği kişiden bahsediyoruz. Elektromanyetik dalgaların babası olarak da görülen Maxwell'in isminin bu kadar bilinmemesi belki de onun keşfettiklerinin tam olarak anlaşılamamasından kaynaklanıyor.

Hayatına biraz yakından bakacak olursak hayatının her anında bilimle uğraşmış bir kişi.

Maxwell henüz 14 yaşındayken geometri alanında ilk makalesini yayımladı. 19 yaşına gelip Campridge Üniversitesine girdiğinde şimdiden üç makale yayınlamıştı bile. 20'li yaşlarında Satürn'ün halkalarını kütle çekim kuvvetini kullanarak matematiksel olarak ifade edince İngiltere'de ünlendi. 25 yaşında profesör ünvanı kazandıktan sonra çalışmalarına başladı. İlk çalışmalarını renkler üzerine yaptı ve bugün bilgisayarlarda kullandığımız renk kodlarının ilk kullanımını yaptı. Bu keşfinden sonra da ilk renkli fotoğrafı çekti. Bu o zaman için çok büyük bir buluştu. Ancak ismini tarih sayfalarına altın harflerle yazdıracığı asıl işi daha yapmamıştı.

Elektriğe yoğun bir ilgisi vardı. Kendisinden önce çalışmalarıyla isim yapmış Fara-

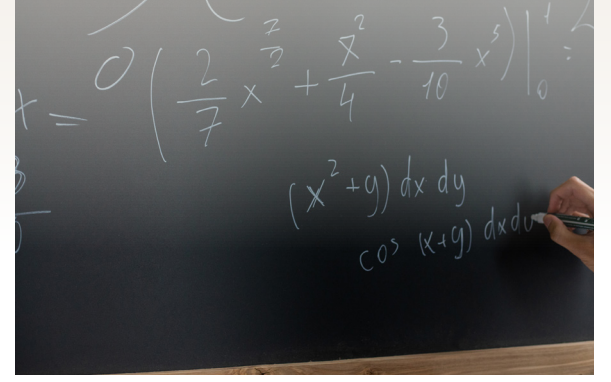
day'ın izinden gitti. Faraday'ın manyetik alanın, elektrik alan ve elektrik alanının, manyetik alan oluşturduğu keşfini matematiksel olarak ifade etti. Maxwell denklemleri dediğimiz bu denklemleri keşfi o denli büyüktü ki daha sonra özel görelilik ve kuantum mekaniği bu temeller üzerine inşa edilecekti. Kim ihlasla ne isterse Allah ona verir düsturunca ne işe yarayacağını bilmediği halde çok önemli bir şeyi keşfetmişti. Matematiksel olarak ifade etse de deneysel olarak ispatlayamadı ama Maxwell kendisinden 20 sene sonra gelen Heinrich Hertz ispatladığında bile ne işe yarayacağıyla ilgili en ufak bir fikri yoktu.

Peki, bu elektromanyetik dalgalar ne işe yarıyordu?

Bunu, Marconi, radyoyu icat edene kadar anlayamadık. Radyodan sonra televizyon daha sonra büyük elektromanyetik dalgalarla radar, küçük dalgalarla ise mikro-

dalgalar icat ettik. Mobil iletişimde mikrodalgaları, termal görüntüler için kızılötesi, medikal araştırmalar için ise morötesi dalgaları kullandık.

1999 yılının sonlarında 100 ileri gelen fizikçiyle gerçekleştirilen mileniyum oylamasında Maxwell tüm zamanların en iyi 3. Fizikçisi seçildi.

Hasan ŞAHİN

Aman aman bilgisayar fuarı: Computex

Bilgisayarlar; kurumsal işlerimizden sağlık teknolojilerine, eğitimden kişisel eğlencelerimize kadar hayatımızda olmazsa olmaz bir yere sahip. Gerçi bunun aynısı... mesela, arabalar için de geçerli. Bunu şunun için ifade ettim, bilirsiniz: Araba tutkunları; farlardan motor sesine, teker yüksekliğinden koltuk döşemesine kadar arabanın her aksamının kişiselleştirilmesinden, iyileştirilmesinden kısaca modifikasyonundan kendilerince tarif edilmez bir lezzet alır. Tabi ki bu durum sadece araba için geçerli sayılmaz.

Bilgisayar tutkunlarının da 2000'li yılların başından beri binlerce dev firma ile Tayvan'da gerçekleştirdiği meşhur fuar da işte böyle bir heyecanın dışı vurumu. Aslında gidip yerinde gördüklerimi sizlere özel aktarmak isterdim ama bazen sadece... bilirsiniz işte!

-Metaverse'yi şekillendirecek donanım altyapısı: Yapay zeka, sanal gerçeklik derken hayallerimiz gittikçe büyüyor. Bunları gerçekleştirmek için yazılım ürünleri ile donanımı da eş zamanlı yükseltmek elzem. Nvidia markası, yeni çıkan oyun motorlarını ve kendi yüksek performanslı grafik kartlarını kullanarak video oyunlarını artık gerçeğe taşıyor. Bir oyunda, etraftaki bizden bağımsız 'oyuncu olmayan karakterler' artık hem bizimle hem de kendi aralarında, yapay zeka kullanarak etkileşime geçebiliyor. Bu da her oyuncu için ayrı birer senaryo ve deneyim demek. Sadece oyun dünyasını etkilemekle kalmayan bu gelişmenin Metaverse nasıl yansıyacağını görmek için belki birkaç fuar daha geçirmek gerekebilir.

-İleri Giyilebilir Teknoloji: Bütününü esnek kablo tasarımları; yakın gelecekte kıyafet, eldiven gibi tekstil ürünlerinde kullanılarak onların da teknolojiye dahil edilmesine olanak sağlayan önemli bir gelişme olarak göze çarpıyor. Saatlerimiz artık akıllı, sırada kıyafetlerimiz var.

-Hayret veren PC tasarımları: Donanımı, tasarımının yanında ucuz kalan konsept kasalar, her zevke uygun olarak üretilmiş ve teknoloji ile sanatın kesiştiği ilginç çalışmalar için birer tablo mahiyetinde. Yanardağ, siber kule, buhar makinesi, şato, canavar yumurtası, optik ışık prizması, dönebilen ay benzeri ve daha nice nice modifikasyonlar, teknoloji tutkunlarının parmaklarını ısırtıyor. Bilgisayarımı hava değil de su soğutsun diyenler için de ayrıca bir stand olduğunu belirtmeden geçmeyelim.

Her türlü bilgisayar teknolojisinin yer aldığı bu Computex fuar, büyük firmaların gövde gösterisi için bir zemin oluştururken küçük firmalar için de gün yüzüne çıkabilecek güzel bir fırsat. Kullanıcılar, bu tatlı rekabetin keyfini sürerken damaklarında bir sonraki fuara kadar sürecek bir tat ile kendi evlerine ve sahip olduğu cihazların başına geri dönüyor. Akli fuardaki 'harikalarda' kalsa da...

Muhabbet güzeldir hele de aynı zevkleri, düşünceleri paylaşan kimseler arasında. Dünyanın dört bir yanından gelenlerin fuardaki samimiyetleri de buna dayanıyor olmalı. Buradan yola çıkarsak en güzel fuar olarak tanımlayabileceğimiz 'Hacc'ı içine alan Kurban bayramınızı tebrik ediyorum. Aynı keyif ve zevkleri yaşadığınız insanlarla, şimdiye kadarki en güzel bayramınız bu olsun!

İLİM - TEKNİK

Kim, kimdir?

Bir beslenme tercihi mi yoksa şear tahrip komitesi mi?

Kurban hazırlıklarını yerine getirmenin tatlı telaşına düşen Müslümanlar, her Kurban Bayramı'nda aynı cehaletle karşı karşıya bırakılıyor.

Haziran ayına girilmesiyle birlikte Müslümanların gündemi de Kurban ibadeti olmaya başladı. Küsleri barıştıran, yoksulların evine et girmesine vesile olan Kurban Bayramı'nda Müslümanlar yine hiçbir düşünce sinirine bağlı olmayan ithamlarla meşgul edilme gayretinde.

Besin alışkanlıkları üzerinden bir oyun mu sergilenmeye çalışılıyor?

Gıda sektörü tüm alanlarda kendisini geliştirirken beslenme alışkanlıkları da değişmeye başladı. Ancak kurban kesim zamanları yaklaştıkça unutilan bir başlık hızla gündemin üst sıralarına taşınmaya çalışılıyor.

Hayvansal gıda ve bitkisel gıda arasındaki seçim tamamen bir tercih meselesi iken her ne hikmetse! Kurban Bayramı'nın yaklaşmasıyla birlikte birileri hayvansal gıdalar ve tüketenler üzerinden başlattıkları tartışmanın ucu, Kurban faaliyetlerine kadar götürüyor ve sosyal medyada sistematik bir linç kampanyası başlatılıyor.

Bitkisel beslenme ya da veganizmi merkeze alarak hareket eden yapıların Kurban faaliyetlerine yönelik cüretkâr ifadeleri, bu zamana kadar İslamiyet ile yolu kesişmeyen çevrelerin meşhur şahsiyetleri üzerinden dillendirilirken bu sefer ilginç bir şekilde "Müslüman Veganlar" ismiyle bir cereyan teşebbüsüne tesis edilmeye çalışılıyor.

Her ne kadar kıyıda köşede birkaç kişiden ibaret kalsalar da İslamiyet'in özünün bu olduğunu düşen gürh ne Hz. İbrahim'in, Hz. Musa'nın, Hz. İsa'nın ve Peygamberimiz'in (asm) et yediğinden haberleri var ne de "Dünya ve Cennet ehlinin yemeklerinin efendisi, ettir." hadis-i şerifinden.

Ayrıca bazı veganların dayatmaya çalıştıkları beslenme tarzı, bu konu üzerine eğilen kişiler tarafından da desteklenmiyor.

Konuya değinen Osman Nuri Koçtürk, "Bir grup insan hayvansal protein kaynaklarına rağbet etmemekte ve asılsız bir takım telkinlerle daha çok bitkisel yiyecekleri kullanmaktadırlar. Bu yanlış bir davranıştır. Bu kanının yaygın olduğu memleketlerde hastalıklara karşı direnç azaldığı için çocuk ölümleri pek yüksek, ortalama yaş kısa ve sağlık çoğunlukla bozuktur.(...) İyi beslenmenin en önemli şartlarından biri de olabildiğince iyi kaliteli ve çok protein almaktır. Bunun tersini ispatlayacak hiçbir ilmi delile sahip olmamamıza karşılık proteinlerin organizmadaki görevlerini ve bol proteinle beslenip bunu iyi şekilde değerlendirmenin avantajlarını tanıyoruz. Proteinler uzviyetin çatısını teşkil ederler. (...) Belirli bir hastalığı olmayan ve hekim tarafından özel olarak protein payı kesilmeyen her insan bol proteinle beslenmeye çalışmalıdır. Şu veya bu sebeple yeteri kadar kaliteli protein alamayan veya aldığı halde sindi-

rim veya metabolizmaya ait bir aksama yüzünden bunu değerlendiremeyen insanlarda yaşama olayları ciddi bir şekilde aksar. Pek tabii olarak bu miktar essential amino asidi belirli ölçüde bitkisel proteinle karşılamak kabil değildir. Günde 80-90 gram kadar yüksek kaliteli protein alabilen bir insan ise bu ihtiyacı en iyi şekilde karşılamış olur. Bundan dolayı protein ihtiyacımızı iyi bir şekilde karşılayabilmek için daha çok et, süt, yumurta ve balık gibi hayvansal protein kaynaklarına muhtaç bulunuyoruz." ifadelerini kullanıyor.

Ayrıca hayvansal beslenmenin terk edildiği memleketlerde hastalıklara karşı direnç azaldığı için çocuk ölümlerinin yüksek, ortalama yaşın kısa ve sağlığın ise çoğunlukla bozuk olduğunu söyleyen Koçtürk, "İyi beslenmenin en önemli şartlarından biri de olabildiğince iyi kaliteli ve çok protein almaktır. Bunun tersini ispatlayacak hiçbir ilmi delile sahip olmamamıza karşılık proteinlerin organizmadaki görevlerini ve bol proteinle beslenip bunu iyi şekilde değerlendirmenin avantajlarını tanıyoruz. Proteinler uzviyetin çatısını teşkil ederler. Belirli bir hastalığı olmayan ve hekim tarafından özel olarak protein payı kesilmeyen her insan bol proteinle beslenmeye çalışmalıdır. Şu veya bu sebeple yeteri kadar kaliteli protein alamayan veya aldığı halde sindirim veya metabolizmaya ait bir aksama yüzünden bunu değerlendiremeyen insanlarda yaşama olayları ciddi bir şekilde aksar. Pek tabii olarak bu miktar essential amino asidi belirli ölçüde bitkisel proteinle karşılamak kabil değildir. Günde 80-90 gram kadar yüksek kaliteli protein alabilen bir insan ise bu ihtiyacı en iyi şekilde karşılamış olur. Bundan dolayı protein ihtiyacımızı iyi bir şekilde karşılayabilmek için daha çok et, süt, yumurta ve balık gibi hayvansal protein kaynaklarına muhtaç bulunuyoruz." diye sözlerini sürdürüyor.

Hayvansal beslenmenin toplumların gelişimleri üzerinde de önemli bir etkisi var. Özellikle kırsal kesimlerde evliler ancak bayramdan bayrama et girebildiğini ifade eden Koçtürk, hayvansal beslenmenin toplumsal yapıya katkısını "Et ile beslenmenin sağlık, entelektüel güç ve hastalıklara karşı direnmede insana büyük avantajlar sağladığı bilinmektedir. Çok et tüketen toplumlar teknikte ileri toplumlar haline gelmiş bulunuyorlar. Buna karşılık bol tahıl ve az etle beslenen toplumlar henüz geri kalmış olmaktan kendilerini kurtaramamışlardır. Genel olarak bir toplum ne kadar çok et tüketiyorsa o kadar ileri ve ne kadar çok tahıl tüketiyorsa o nispette geri kalmış olarak kabul edilmektedir. Toplumun entelektüel gücü arttıkça sanayileşme kabil olmakta ve bunun bir sonucu olarak da milli gelir artmaktadır." sözleriyle nazara veriyor.

Bununla beraber her ne kadar bazı bitkisel ürünler protein barındırsa da yapılan araştırmalar "hayvansal proteinlerin, biyolojik değerleri yüksek protein olarak bulunmuş ve bitkisel proteinlerin essential amino asitlerden yoksun biyolojik değerlerinin düşük olduklarını gösteriyor."

Ahmed BEDREDDİN

Kuantumun ışığında zerrelere ilaç: Bilgisayar destekli moleküler tasarımı

Son yıllardaki teknolojik gelişmeler, kuantum fiziği ile birleşerek kimya ve atomlara ve dolayısıyla ilaçlara bakış açımızı farklı bir boyuta taşıyor. Bu durumu küresel çapta ivmelenen bir trene benzetebiliriz yani kaçırmamak lazım!

İlaç sentezi, multi-disipliner bir çalışma gerektiren hassas bir olay. Yeni ilaç adaylarının ortaya çıkması için de bilgisayar destekli kuantum hesaplamalarını kullanarak işin ‘doğasını’ kavriyoruz. Yani üretilen ilaçları, doğrudan insan kullanılarak yapılan faz çalışmaları yerine simülasyonlarda test ederek bünye üzerindeki etkilerine dair öngörülerde bulunuyoruz. Şunu da unutmadan söyleyelim: Yapay zekanın veri analitiği yetenekleri, geniş veri tabanlarını ve dünyada farklı bileşik kütüphaneleri tarayarak potansiyel ilaç adaylarını belirlememizi sağlıyor. Dünyanın bu zamanında bir araştırmacı olmak, beni, nev’imle iftihar ettiriyor.

Kuantum hesaplamalar, incelediğimiz bileşiklerin potansiyelini ve kimlik yapısını incelememize olanak tanıdığı için diğer elementlerle ve olan ilişkileri hakkında bize bir yol açıyor. Yeni ilaçlar, kainattaki ahengi keşfetmemizin sonucunda, işte böyle üretiliyor.

Kimya, her yerde! Bilgisayarlardan destek almamız; maliyet, zaman, insan sağlığı gibi hususlarda bize inanılmaz bir kolaylık sağlarken aynı zamanda uzman bilim insanlarına, adeta bir senfoni olan evrenin, orkestra şefini tanımasına olanak temin ediyor.

Lisans ve yüksek lisans deneylerimde, her ne kadar felsefeye merakım olsa da, Risale-i Nur’un verdiği Kur’ânî bakış açısı kendimi gerçekleştirmeye yoluma ciddi şekilde yön veren en temel esas... Yenilikçi bilimde devam etmemi sağlayan ve beni motive eden tam da bu tefekkür hakikati.

Organik kimya üzerine özelleştığım için maddeyi 3 boyutlu olarak inceliyoruz. Böylelikle her cismin imajı ve hakiki sureti, onu oluşturan atomlar vasıtası ile gözüküyor. Ne için yapıldığı, vazifesinin ne olduğu, nereye gideceği ve nereden geldiği...

Laboratuvarın en güzel yanlarından biri de başka ortamlarda bu kadar fonksiyonel bir şekilde inceleme imkanıımızın olmadığı, “Allah’ın her an yaratıp yok etme hakikatini” müşahade etmek. Bizim yaptığımız sadece mevhum tasarruf sıfatımız ile doğada bulunan elementleri taklit etmek, birbirine benzetmek ve kaynaştırmaktan ibaret... Asıl olan ise onların asıllarını bu kainata derç etmek.

Kün-Fe-Yekün emrinin bir tecellisinin de bizde tezahür ettiğini unutmamak gerek: Minimal enerjide duran, 250 milton nükleotit çiftlerinin oluşturduğu DNA sarmalımız, bizi biz yapan bileşiklerimizden biri. Daha insan vücudundaki karbon, nitrojen, oksijen, fosfor ve hidrojen atomları gibi yüzlercezinin dizaynına henüz girmeden uzaktan hayal edersek bu intizam bizlere ince bir ilham da verecektir.

Gelecek daha büyük gelişmelere gebe... Teknolojinin ışığında ilerleyerek özellikle de her hastalığın şifasını yaratan Allah’ın nazil ettiği Kur’ân-ı Kerim’in şifa ayetleri medikal dünyasına ışık tutacak.

Önce kendimizi bulalım, kendini bilen Rabb’ini bilir. Ömrümüz kısa, yapılacak işlerimiz çok. Sınıfta kalmayalım!

Mehmet Can DAĞ

Televizyonlara neden vedâ etmiştik?

Sosyal medyanın hızlı yükselişi ile televizyonlara veda ettik. Sosyal medya uygulamalarının kişiselleştirilebilir olması ve daha özgür oluşu bu sebeplerden sadece bazılarıydı. Peki gerçekte de durum böyle mi?

Ne yazık ki orta da bazı problemler var. Daha özgür ve bize hitap ettiğine ikna olduğumuz bu platformlar sandığımız gibi çalışmıyorlar. Bildiğiniz üzere sosyal medya uygulamalarının arkasında çalışan çok karmaşık birçok algoritma bulunuyor. Bu algoritmalar verdiğiniz tepkiler, ekrana bakma süreniz, içerik üzerinde bıraktığınız etkileşimler gibi verilerinizi toplayarak hızlı bir değerlendirmeye dahil oluyor ve karşınıza beğeneceğiniz veya size hitap edecek içerikler çıkıyor. Ancak bildiğiniz üzere Instagram, YouTube gibi bu platformlar ücretsiz hizmet veriyorlar. Bu geliri elde etmek için karşımıza belli reklamlar çıkartıldığı ortada fakat akış içerisindeki diğer durumlar nasıl şekilleniyor? Şöyle ki,

Asıl kimliklerimizle sosyal medya uygulamalarına kaydolduğumuzdan beri sanal dünya yepyeni bir gerçeklik halini aldı. Algoritmaların kontrolü ise ticari şirketlerin elinde. İlk öncelikleri daha çok kazanmak olan bu şirketler, platformdaki tüm akışı, size daha çok hitap edecek reklamları çıkarmak için şekillendiriyor.

Diğer önemli husus ise dikkatinizi olabildiğince üzerinde tutabilmek. We Are Social’ın Şubat 2022’de yayımladığı araştırmasına göre Türkiye, günde ortalama 8 saatini internette geçiriyor. Bu sürenin 3 saatini de sosyal medya oluşturuyor. Tabi bunlar yalnızca ortalama değerler, birçok kişinin sosyal medya ve internet üzerinde daha uzun süre vakit geçirdiği ortada. (Bu araştırma da YouTube sosyal medya platformları içerisine dahil edilmemiş.) Ortalama sürelerde bile haftada 1 günden fazla vaktimizi alan bu mecraların, dikkatimizi uzun süre üzerinde tutmayı başarması tesadüf değil. Verileri toplanan milyarlarca insanın davranışları kaydediliyor, zeki algoritmalarla hesaplanıyor. Sonuçta ne zaman üzgün ne zaman mutlu olduğunuzu, şu an hangi videoyu izlemek istediğinizi, ne düşündüğünüzü dahi tahmin edebilen ve her geçen gün daha da gelişen bir teknoloji elde ediliyor. Böylece odağınızı saatlerce sosyal medya içeriklerinin üzerinde tutmayı başarıyorlar.

Karşınıza çıkan kısa videolarla, saniyeler içinde bir mutlu, bir üzgün, bir şaşkın duygular içerisinde bırakarak, zihninizi çok hızlı uyarıyor, ödüllendiriyor. Önünüze düşen içeriklere tıklamadığınızda ise paylaşımlar kayboluyor ve zihin cezalandırılıyor. Bu ödül ceza sistemiyle kendi ekosistemi içine bağımlı hale getiren platformlar, her gün yeni içeriklerle karşımıza çıkan içerik üreticilerini de kendi çıkarları ile şekillendiriyorlar. Nasıl mı?

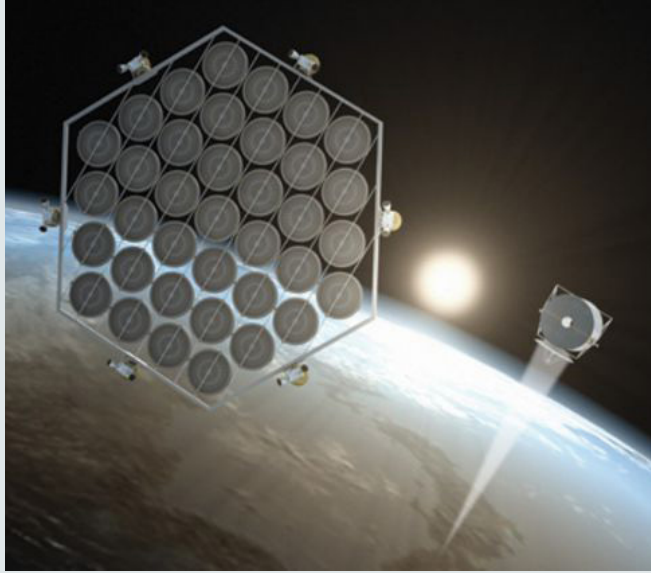
Hesabınızın hızlıca yükselmesi için belirli kurallar var. Örneğin Instagram da günde 2 video paylaşmanız, her gün hikâye paylaşmanız, platformda öne çıkmanız ve takipçilerinizin artması için önemli hususlar. Başarılı olmak ve dikkat çekmek için herkes gibi olmak, “dünyevileşmek” zorunda bırakılıyorsunuz. Çünkü muhafazakarlık, sadelik veya tutumluluk gibi değerlerimiz fazla dikkat çekmiyor, platformlara kazanç sağlayamıyor. İlk başlarda sinsice hayatımıza yerleşen, güven ve aidiyet duygusuyla bizi kendine bağlayan platformların bu muazzam başarısı ise sanal dünyanın gerçeklikle yer değiştirmesine sebep oluyor.

Nihayet gündelik hayatımız, kültürel değerlerimiz, düşüncelerimiz, kâr amacıyla güdülen algoritmaların eline kalmış durumda. Bizim elimize kalan ise yalnızca like’larımız ve dikkatimiz. Like’lar ile değiştirmemiz gereken koca bir dünya. Peki televizyondan uzaklaşma sebebimiz aslında neydi? Farkında olmadan daha çok esir olacağımız bir dünya mı? Elbette hayır. Öyleyse artık “farkında olarak” ilk adımı atmalıyız.

Uzaydan enerji aktarımı artık hayal değil

California Teknoloji Enstitüsü araştırmacıları Güneş enerjisini uzaydan Dünya’ya aktarmada başarılı oldu.

İnternet kadar önemli bir buluşun başlangıç aşaması olarak da ifade edilen bu gelişmede, ekip uzaya gönderdikleri MAPLE adındaki bir vericiden, enstitüye ait laboratuvarın çatısına yerleştirdikleri bir alıcıya transfer edildi. Peki bu enerji üretimi, Dünya’nın geleceğini nasıl etkileyecek? Öğretim Üyesi Prof. Dr. İbrahim Dinçer, “Güneş’ten toplam yaklaşık 174 bin TW (Terawatt) enerji geliyor. Dünyanın harcadığı ise, sadece 22 TW. Bu da şunu gösterir ki

yıllık tükettiğimiz toplam enerjinin 8 bin katı, Güneş’ten elde edilebilir. Tabii ki burada her şey teknolojik çalışmalara ve bunların başarılı olmasına bağlı. Bu aslında, hidrokarbona (Fosil kaynaklı; kömür, petrol ve doğal gaz) bağlı ekonomik bir sistemin hidrojenli bir ekonomik sisteme dönüşümü ve enerji denkleminin yeniden kurulduğu süreçte çok önemli rol oynayacaktır.” Bu gelişmelerin olumlu olacağını söyleyen Dinçer, Güneş enerjisinin henüz kimsenin kontro-

lünde olmadığına ancak teknolojik olarak ileri olan ülkelerin burada önemli bir rol oynayacağına dikkat çekiyor. Uzaydan enerji aktarımında önemli gelişmeler kaydedilirse, fosil yakıt kullanımı ve karbon emisyonunun önüne geçilmesi için önemli bir fırsat açığa çıkacak. Uzaya yeni bakış açıları getirebilmek, medeniyetimizin gelişmesi ve dünyamızın geleceği için oldukça önemli gözüküyor.

► İlim-Teknik Servisi

Hayvanlar depremi önceden hissedebilir mi?

“Hayvanlar üzerinde yapılan çalışmalar son sürat devam ederken yaşanan depremler yıllardır konuşulan bir soruyu tekrar gündeme taşıdı.”

Deprem, insanlık tarihimizden bile önce Dünya’ımızda meydana gelen ve yeryüzünün şekillenmesinde en etkili faktörlerden biri. Ne yazık ki kendi tedbirsizliğimiz yüzünden bizler için üzücü birer afete dönüşüyor.

Teknoloji, sağlıktan eğitime, hayatımızın her alanında işlerimizi kolaylaştırırken henüz ‘depremi tahmin etme’ noktasında ne yazık ki bir ilerleme kaydedebilmiş değil.

Ama antik çağlardan beri kulaktan kulağa gelen bir şehir efsanesi var: “Hayvanlar, depremi olmadan önce hisseder.”

Bilim insanlarının, bu iddia üzerine yaptığı deneylerde ortaya çıkan sonuç ise şöyle: Elektronik olarak etiketlenip izlenen bir deprem bölgesindeki çiftlik hayvanları, dep-

remlerden 45 dakika kadar önce alışılmadık bir şekilde hareketlilik kaydetti.

Bunun kadar ilginç diğer bir veri de ABD’de yaşanan bir depremden 15 dakika kadar önce neredeyse tüm kuşların sürüler halinde eyaleti terk ettiğinin radar görüntülerine yansımaları.

Farklı deneyler -hayvanlara elektromanyetik dalga verilerek hareketlerinin gözlemlenmesi gibi- hızla devam ederken insanlık olarak üzerimizde düşen iki görevimiz var: Sismoloji gerçeklerine göre hayatımızı inşa etmek ve fay hatlarına sözü geçen bizler olmadığı bilinciyle faaliyetlerimizi gözden geçirmek. Bütün insanoğlu olarak...

► İlim-Teknik Servisi

İbrahim Yasir TEĞİŞ

Hayat

Hayat, çiçeklerin kokusu ile harmanlanmış bir örtü üstümüzde. Kalmak ile gitmek arasındaki bir varoluş çabası. Devasa kayaların çakıl taşlarına dönüşümünü izlemek; bakışlarla, sözlerle ve dualarla... Zamanı elinde tutmayı öğrenmek ve öğrendiğinde toprağın altında bir zemheri olmaktır hayat. Geçmek bilmeyen yılların toza dönüşüp aktığı bir şelale, doğrularımızın hakikatlere yönelişi ile yanlış sandığımız doğruların vuku bulmasıdır içimizde. Belki de hayat son yaprağı olmak ulu çınarın, belki de yeni bir çınar ağacının çekirdeği onun gölgesinde...

Teşbihtir hayat, kimi zaman bir bahara benzer çiçekler açtırır gönlünde insanın, kimi zaman yeis elbisesini giyerek akar sel olur gözlerde hayat. İnsan hayat kervanında sürüklenirken bazen huzmelerden akan bulut tanelerinden ışığın yedi rengini kuşanarak var olur sonra en dipsiz kuyulardan su çekmeye, kara deliklere yolculuğa çıkmaya varıncaya kadar renksiz ve ruhsuz bir halet-i ruhiye içinde çırpırırken bulur kendini.

Gayedir hayat; bir zırh gibi kuşandığımız at gözlüklerimizden kurtulma uğraşısıdır hayat fakat at gözlüklerimizin de camları da buğulu artık, toz pembe sandığımız hayatlarımızın içinde o kadar sıkıştık ki tarifi imkânsız bir boşluğun içinde süzülüp gitmekteyiz.

İnsan her şeye kendi adını vermeye bu kadar meraklı ve pervasızken, kendine bir ad koymada kendine bir amaç ve gaye edinmede neden bu kadar başarısız ve zavallı...

Neden insan hatalarını hatalar ile süslemeye bu kadar özgüvenli ve meftun?

Düşmedi mi cemresi toprağa huzur bahçelerinin?

Hayat hayattır oysaki, onu bu kadar önemli kılan da kendisidir, çünkü içinde yaşam vardır. Yaşam varsa umut vardır, umut varsa insanın orada olması elzemdir. Binanaleyh insan varsa sorun da vardır, sorun varsa çözüm de olması gerekir. Çözüm ise insanın içinde sakladığı en güçlü bir cevherdir.

O zaman hayat insanın çıkardığı sorunları yine kendisinin çözmesi için ona tanınmış bir zaman ölçüsü olması pek de yanlış bir yargı olmasa gerek. Tabi bu kadar yargıya vardıktan sonra bu ölçüyü tanzim ve takdir eden birinin varlığını da tasdik etmek de insanın hayattaki en asli vazifelerinden biridir.

O zaman kafamızı kaldıralım, gökyüzünden gelen rahmet tomurcuklarına bırakalım biraz olsun ruhumuzu. Gökyüzünün o sürur veren içtenliğinde kaybolalım biraz sonra yeniden hizmet etme vakti, kendimize, aslımıza ve devamıza...

NEŞAİD

Nabi

Bağ-ı dehrin hem hazânın hem baharın görmüşüz
Biz neşâtın da gamın da rûz-gârın görmüşüz

Çok da mağrur olma kim meyhâne-i ikbâlde
Biz hezâran mest-i mağrurun humarın görmüşüz

Okan BALÇIK

O bayram bu bayram olsa

Ramazan bayramı... Biz çocukken öyle güzeldi ki bayramlar, bayram sabahı için giymeyi planladığımız her şey; ayakkabısından, pantolonundan tutun çorabına kadar baş ucumuza koyup öyle uyurduk. “Yarın olsa da şunları giyip gezsem hayalleriyle zorda olsa uykuya dalmalar” sonrasında, sabah erken kalkıp bayram namazına gitmenin akabinde namazdan sonra aile büyükleriyle tebrikleşme ve sonrasında eve gelip evdekilerle tebrikleşme... İlerleyen saatlerde ise sanırsam dünyanın en harika yarışları başlıyordu: “En fazla şekeri kim toplayacak yarışı, ben şu kadar harçlık topladım yarışı” gibi gibi gün boyu devam eden ve kaybedeni olmayan yarışmalar!

Kurban Bayramı ise Ramazan biter bitmez “Ben buradayım, geliyorum!” dedirttiirdi.

Kurban bayramına az bir süre kala, babamın, akrabalarımızla ortak girdiği kurbanlıklar ya da babamla beraber mahallenin besicisinden almaya gittiğimiz koyunlar; o

koyunun boynuna geçirdiğimiz iple evin yolunu tutmak, yolda babamın küçük şakalarına maruz kalmak arada koyunun ipini bırakarak koyunun beni ayakta da olsa 5-10 metre sürüklemesinin ardından babamın tekrar ipi tutması, benim biraz heyecan ve biraz korkuyla ipe daha sıkı sarılmam, çok özel ve güzel günlerdi. Sanırım biz bu hissiyatı yaşayan son nesildik çünkü Ramazan Bayramı’nın ilk günü ikindi vaktine kadar evde olmama rağmen kapımız çocuklar tarafından yalnızca 2 kez çalındı ve bu durum büyük üzüntü duymama sebep oldu.

Tekrardan çocuk olabilseydik ne güzel olurdu değil mi? Üstadımızın da dediği gibi “Gençlik hiç şüphe yok ki gidecek. Yaz güne ve kışa yer vermesi ve gündüz akşama ve geceye değişmesi kat’iyyetinde, gençlik dahi ihtiyarlığa ve ölüme geçişecek.” Ne çocukluğumuzu elimizde tutabiliriz ne de gençliğimizi, sanırım en kıymetlisi bunların değerini bilmek... Herkese iyi bayramlar!

Han BEYOĞLU

Zühul

Parça neticeye zuhur eder. Kelimeler kalbe, zinhar ve zinşar tekelül eder. Bir binlerin cüzü, ruhu reyhanda. Ayna tamamlayıcı ve devam edicidir. Parçalansa da özünü temsil eder. Kimi zaman bir kimi zaman bin parçadır ama hep aynıyı gösterir. Sayılar kelimelere tecelli eder.

Harezmi “Sıfır, Allah’ı temsil eder.” der çünkü sıfır insan için yokluğu, Allah için varlığı temsil eder. Birçok sıfır yan yana gelse de O’nun varlığının tek gerçeği ve tek özüdür. Toplansa da çarpılsa da hep kendine döner. İnsan birdir ve yanına aldıklarıyla değer kazanır ya da kaybeder. Mesela 1 olsun insan, yanına bir daha eklendiğinde 11, bir daha aldığıda 111 olur. Bunun sonsuzluğu yine sıfırdır. Her şeyin sonu yine sonsuzluktur fakat insanın yalnızlığı sonsuzluğu temsil edemez. Sonsuzluk; kendiyile var olmaktır, hiçbir şeye muhtaç olmadan ve muhtaç olana da yardım edendir.

Fitraten insan birliğe muhtaçtır. İnsan önce tek bir parça olarak dünyaya gelir. Her zaman diğer parçasını arar ve onunla kaim olur. Bu birlik büyür, zamanla cemaate dönüşür ve toplum haline gelir. Her insan farklı bir renktir ve her renk, kendiliğinden ve özünde güzeldir. Başka renklerle çalışmaz ruh. Tüm renkler tek bir parçanın kamimidir. Biz olmak tekellümden ibaret değildir. Biz olmak, tamamlayıcı ve tamamlayandır. Müslüman ise benden bize geçişte ırmağın kaynağı ve tüm varislerin sahibidir.

Kardeşlik ana temellerin malzemesidir, kendi kendisiyle var olmaz ancak birlik beraberlikte tümü tüme toplar.

Karanlık sokakların tek ışığı aydınlıktır. Aydınlık tek zamana zuhur etmez. Hislerin penceresinde kalbe kapı açar. Umut, hüznleri toplar ve yokluğunu hatırlatır. Paylaşılan dertlere derman olur. İslam, birliğin tohumlarını serper tüm aleme. Perçinlenmez duvarları yıkar ve zihinde varlığını peygamber mirası yapar. Ateş düştüğü yeri yakar, enaniyetçi bir düşünce yapısıdır; isarca düşünmek lazım, ateş nereye düşerse düşsün beni yakar. Uhuvvetin kalbi ve mayasıdır. Bizi biz yapan bağlılık uhreviyat aynasıdır. Bize düşen aynanın gölgesinde nefes alıyoruz.

Can, cana vefa ve sefadır. Cansız beden ne canana ne de bedene şifadır. Beni terk etmek, birliği doğurur: Kardeşliği sahabe iklimine, düşünceleri peygamber sevgisine bağlar. Yokluğun yokluğu ancak varlıkla var olur. Özden öze bulaşmalı, ruhtan çıkıp tene konmalı. Bizi biz yapan birliğimizin devamı için enaniyet yokluk değirmenine atılmalı. Çok can var alemde, tüm candan bir tek can olan büyür. Sığmayan başa ne dünya ne de alem küçülür. Gül büyüdükçe gölgesi arşa ışık saçar. Gül uhuvvet olmadan ne büyür ne de aleme sığar. Alemde var olmak yoklukla kardeş olmaktadır.

Her varlık yokluğa gebedir. Her yokluk varlığın eşidir. Biri birinde, birbiri içinde kaim olursa tamamlanır.

UNESCO, Manas Destanı’nın ilk el yazmasını insanlığın ortak mirası ilan etti...

“Kayda geçirilmesi dört seneyi bulan 180 bin 378 dizelik Manas Destanı UNESCO tarafından ortak miras kabul edildi.”

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, resmi bir ziyaret için ülkeye gelen UNESCO Genel Direktörü Audrey Azoulay’ı ağırladı.

Azoulay, Cumhurbaşkanı Caparov’a, manasçı Sağınbay Orozbekov’un ağzından yazılan el yazmasının somut olmayan miras listesine dahil edilmesine ilişkin sertifikayı takdim etti.

1000 yıldır ağızdan ağıza dolaşan; Kırgız halkının ideolojisi ve ansiklopedisi niteliğindeki Manas Destanı, 1867’de Kırgızistan’ın Issık Göl Bölgesi’nde dünyaya gelen Sağınbay Orozbekov’un ağzından 180 bin 378 di-

zenin derlenmesiyle ilk kez yazılmıştı.

Ülkede Manas metnini yazdıran ilk manasçı olarak tarihe geçen Sağınbay Orozbekov’un ağzından kaleme alınan metnin kayda geçirilmesi 1922’de başlayıp 1926’da tamamlanmıştı.

Manas Destanı halkın gelenek, görenek, töre, inanış, görüş, iktidar savaşları, klanlarla ve başka milletlerle ilişkileri, masalları ve ahlak anlayışlarını anlatıyor.

Destanın UNESCO Dünya Mirası Listesi’ne alındığı 4 Aralık tarihi, her yıl Manas Destanı Günü olarak kutlanıyor.

► Kültür-Sanat Servisi

Elinden gelenin en iyisini yapmalı

“Yönetmen ve Senarist Derviş Zaim, öğrenmenin önemli unsurlarından birisinin hata yapmak ve bunlardan ders çıkarmak olduğunu söyledi.”

Karabük’ün Safranbolu ilçesinde düzenlenen 24. Uluslararası Altın Safran Belgesel Film Festivaline katılan yönetmen ve senarist Derviş Zaim genç yönetmenlere tavsiyelerde bulundu. “Bir projesi olan insana okul ve hoca yarar. Gençlerin proje edinmeleri gerekiyor. Proje edinmek için de suya dalmaları gerekir. Hata yapmaktan korkmamaları, hatalarından ders almaları gerekir. Daha iyi hata yapabilme sanatını öğrenmeleri gerekir. Bunun yanı sıra okumaları, kendilerini geliştirmeleri gerekiyor. Düşünmeyi öğrenmek gerekiyor.” şeklinde konuştu. Gerçekten de hata yapma korkusu bizi başlayacağımız işler-

den alıkoyabiliyor. “Mükemmel” olanı yapamıyoruz diye elimizden geleni yapmaktan geri durup, ümitsizliğe kapılıp pes edebiliyoruz. Üstad Bediüzzaman hayatın faaliyet ve hareket olduğundan bahsediyor. Ardından şevkin faaliyet ve harekete devam açısından çok önemli olduğunu belirtiyor. Şevki kıran en büyük etkenlerden olan ümitsizliğe karşı da “Bir şey tamamen elde edilmezse, tamamen de terk edilmez.” hadisine işaret ediyor. İnşallah biz de bu hadisi düstur edinerek ümitsizlik hastalığına karşı bir siper ediniriz ve hatalarımızdan ders çıkarak çalışmalarımıza şevkle devam ederiz.

► Kültür-Sanat Servisi

Celaledin ÇINAR

Hayat kurtaran kahramanlar: Acil sağlık elemanları

Üniversitede okuduğum bölüm üzerine birkaç kelim da ben etmek isterim: Paramedik! Paramedik günümüz acil sağlık sisteminin bel kemiği birimidir. Peki, bu acil sağlık sisteminin mahiyeti nedir?

Günümüzde acil sağlık hizmetleri, acil durumlarda hayat kurtaran önemli bir role sahiptir. Acil sağlık hizmetleri, acil çağrılar üzerine harekete geçen sağlık profesyonelleri ve donanımlı ekipmanlarla birlikte hızlı ve etkili tıbbi yardım sağlamaktadır. Bu yazımızda, acil sağlık hizmetlerinin önemini, çalışma prensiplerini ve sağladığı faydaları ele alacağız.

Acil sağlık hizmetleri, hızlı bir şekilde tıbbi yardım sağlayarak hayat kurtarmak için çalışan sağlık profesyonellerinden oluşan ekiplerin faaliyetleridir. Bu ekipler genellikle ambulanslarla birlikte çalışır ve tıbbi acil durumlara müdahale eder. Acil sağlık hizmetleri, paramedikler, hemşireler, doktorlar ve diğer uzmanlar tarafından sağlanan çeşitli seviyelerde tıbbi müdahaleleri içerir. Bu ekipler, acil çağrılar üzerine hızlı bir şekilde olay yerine ulaşır ve hayati destek sağlar.

Acil sağlık hizmetleri, zamanın hayati önem taşıdığı durumlarda büyük bir avantaj sağlar. Kazalar, kalp krizleri, felçler, solunum problemleri ve diğer acil durumlara karşılaşıldığında, acil sağlık ekipleri hızlı bir şekilde müdahale eder. İlk müdahale, olay yerinde yapılan tıbbi değerlendirme ve tedavi ile başlar. Bu, hayatı tehdit eden durumların hızlı bir şekilde tanınmasını ve uygun tedaviye başlanmasını sağlar. Ayrıca, acil sağlık ekipleri hastaları güvenli bir şekilde hastaneye taşıyarak daha fazla zararın önüne geçer.

Hmm... Peki Üstad, bu kadar ehemmiyete haiz sağlık çalışanlarına karşı ilgisiz mi kalmıştır. Pek tabii hayır! Şu satırlara hızlı bir göz gezdirirsek eğer:

“Biliniz ki, mevcudat içinde en kıymettar, hayattır. Ve vazifeler içinde en kıymettar, hayata hizmettir. Ve hidemat-ı haya-tiye içinde en kıymettarı, hayat-ı fâniyenin hayat-ı bâkiyeye inkılâp etmesi için sa’y etmektir.”¹

Dinimizin de kıymetli vazifeler yer verdiği hayata hizmeti gerçekleştiren sağlık ordusuna, biraz daha saygı istesek çok mu olur?

Antibiyotikler virüslere neden etki etmez?

Bakterileri gözle göremediğimiz hepimizin mâlumu... Virüsler ise en küçük bakteriden 20 kat daha küçük.

Eğer Akşamseddin’in gaybî nazarını hesaba katmazsak, bakteriler 1600’lü yılların sonuna doğru keşfedilen mikroskobik ‘canlılar’. Yani enerji tüketirler, çoğalırlar hareket ederler... Kısaca hayatsal faaliyet özelliklerini aynı bir filin gösterdiği gibi gösterebilirler.

Ama virüsler böyle değildir. Canlı sınıflamasında da yer almazlar. Virüsler, konakları (mesela insan) haricinde hareket edemez, çoğalamaz... Bizi hangisinin hasta ettiği ise tedavi seçeneklerimizde aktif rol oynar.

Antibiyotikler adı üzerinde ‘canlı bir organizmaya’ etki edebilir. Antibiyotik mekanizması, bakterilerin hücre duvarını yıkmak ya da çoğalmalarını sağlayan protein sentezlerini bozmaktır. Ama virüsler, ne hücre duvarına ne de protein sentezleyecek bir organelle sahip değildir.

Konak, bu sebeple virüs için temel yaşam sebebidir. Çünkü, virüsler yapıstıkları hücrenin protein üretme mekanizmasını kullanır ve kendi istediği proteinleri sentezletir.

Virüslere karşı silahımız ise ‘antiviral’ ilaçlardır. Bu ilaçları kullanmanın tıbbi zorluğu, seçiciliklerinin az ve iyileştirici-zehirleyici dozlarının birbirine çok yakın olmasından ileri gelir. Bu durumu, düşman askeri tarafından rehin alınmış bir sivilin kurtarılmasına benzetebiliriz.

Bakterileri gözle göremediğimiz hepimizin mâlumu... Virüsler ise en küçük bakteriden 20 kat daha küçük. Farmakoloji, patoloji, mikrobiyoloji anabilim dallarının devasa laboratuvarlarında, binlerce akademisyen işte bu ‘ufaklıkları’ anlamak için gayret sarf ediyor. Bakterisiz, virüssüz bayramlar!

► Sağlık Servisi

Yusuf Kerem AKÇA

Kanser ve rahmet

Günümüzde artık sıkça karşılaştığımız bir hastalık olan kanser, değişen yaşam koşullarıyla etkisini daha hızlı göstermeye başladı. Karsinom, sarkoma, lenfoma gibi türleri bulunuyor. Nasıl oluştuğu / orta çıktığı ise biraz karmaşık.

Anne ve babadan gelen yarımsar kodlu hücrelerin birleşmesiyle insanın maddi yaşantısı başlamış olur. Ve adeta bilgisayardan bir komut verilmişcesine çok hızlı bir şekilde sayısız bölünmelerle aslında asırlardır süregelen külli bir programın basamaklarını oluşturur. Bu muhteşem programın genel bir işleyişi bulunmakla beraber kaç günde hatta kaç saatte ne kadar hücre oluşacağı tahmin edilebiliyor. Özelliklerimizi belirleyen genlerin tespiti ve müdahalesiyle istenildiği şekilde değiştirilmesi mümkün. Ancak varlığın diğer bir yönüyle her şey ve her bir işleyiş tektir.

Bununla birlikte bu muazzam programın her anında bir sürprizle karşılaşabiliriz. İstisnaların da hayatımızın bir parçası olduğunu unutmamalıyız. Ve bu istisnaların tesadüfi, kuralların bozulmasından kaynaklanan haller olmadığını; aksine inşa içinde ibdanın yani kurallara bağlı mekanik işleyişlerle birlikte programın hem yapılmış, işleme konulmuş gibi hem de o an yapılıyor gibi bir hali olduğunun işaretidir.

Kısacası istisnalar da kurallar da bir kasıt ve irade ile maksatlı olarak halk edilmektedir. Kanser de bu muhteşem işleyişteki bir istisnadır. Hayatın genel işleyişinin acı sürprizlerinden biridir. Yukarıda da anlatmaya çalıştığımız gibi kanser, aslında patoloji ilmi çerçevesinde “Kontrolsüz hücre çoğalması ve başkalaşmasıdır.”

İlk hücrenin teşkili, proliferasyon, diferansiyasyon hep kontrollü ve bir amaca yöneliktir. Süreç sonunda tüm organlar şekillenmiş, kendilerine has muhteşem işleri yürütmeye başlamışlardır.

Çoğalmalar ve kopyalamalar bedeninin ve ilgili organın işleyiş düzeni ile uyumludur. Dışarıdan bakışta bu işleyişlerin farkına bile varılamayacak derecede bir uyum vardır. Öyle bir an gelir ki hücrelerden biri veya birkaçının programında oluşan bir hata ve genetik şifrelerinde bazı bozulmalar nedeniyle her zamankinden hızlı çoğalmaya başlarlar. Bu bazen hücrenin içinde yer aldığı organın hücrelerinden çok farklı görünümde ve özellikte bir şekle girmesiyle olur. Ve beden içerisinde adeta bir anarşi hali ortaya çıkar. Organın ve bedeninin bütünlüğü bozulabilir. İlk bakışta kurulu ve işleyen bir düzene dıştan bazı müdahalelerle işleyişin bozulması hali gibidir. Oysa ilk insan hücresinin temel olarak bazı ihtiyaçları olması gibi ilk kanser hücresinin de ihtiyaçları vardır. Bunu kendi başına yapabilecek gücü olmadığı aşikârdır.

“O halde her türlü ihtiyaçları yetiştirilen, rahmet işareti rızık hakikatine mazhar olan ve sırf onları beslemek için etraflarında damar ağları oluşturulan kanser hücreleri yanlışlıkla, kaza ile bir şeylerin unutulması ya da bir tesadüf sonucu ile değil; kasıtlı ve irade ile ve bir maksada yönelik olarak bedende ortaya çıkıyor olmalıdır. Kanser hücrelerinin de bu mekanizmalarını anlamak ve Halık-ı Rahim’in engin rahmetinin tezahürlerini görmek gerekiyor.”

Kurban bayramında dikkat: Ette de ölçüyü kaçırmamak gerek

Müslümanların iki mukaddes bayramından ikincisini idrak ettiğimiz bu ayda neşe, sevinç dolu anlar kayda geçirilirken dikkat edilmesi gereken hususlar da var.

Kurban bayramı; hayvan seçmek için pazar turlarıyla, satıcıyla pazarlık için uzun uzadıya el sıkışma anlarıyla, bayram namazından sonra kurbanı hemen kestirme telaşıyla, çocuklar için fırın ve ev arasında et çektirme koşuşturmasıyla, “et en iyi nasıl pişirilir” muhabbetleri ile yeniden yaşantımıza neşe katmaya geliyor.

Anadolu halkı için vazgeçilmez olan et yemekleri ise 9 günlük tatil dönemi ile birleşince her güne ayrı bir menünün düştüğü bu zaman diliminde ağızımızın tadının kaçmaması için Fidanlık ailesi olarak birkaç tavsiyeyi de yapmadan sizi bayrama uğurlamayalım dedik. Etin en kemiksiz kısmının size gelmesi umuduyla

1. Etin kabızlık yapabileceğini unutmayın! Et, sindirimi zor bir besin olduğundan iyi pişirilmeyen ve iyi çiğnenmeden mideye gönderilen etler, sizi bayramın ilerleyen günlerinde rahatsız edebilir. Bunun için bol su tüketimini de eksik etmeyin.

2. Çok yağlı bir et ya da pişiriminde çok yağ kullanılmış bir et, yağların sindiriminde aktif rol olan pankreas ve safra kesesinin fazla mesai yapmasına neden olur. Onların da bayram yapabileceği sınırlarda et tüketimi vücut sağlığımızın yararına olacaktır.

3. Et, önemli proteinlerin asıl kaynağı. Ama et yemeği ile birlikte alınan proteinin yıkım ürünü ürik asitin, vücudumuzda bolca yer tutacağını da göz ardı etmemek gerek. Ürik asidi, böbrekler aracılığıyla atığımız ve gut hastaları da ürik asidi depoladığı için hem kendimizi hem de akrabalarımızı et kurbanı yapmamaya dikkat.

4. Son olarak kolesterolü de unutmayalım. Tabii ki doymuş yağların en doğal ve yararlısı hayvansal yağların aslı olsa da evet, onun da fazlası zarar. Kalp ve damarları da korumamız neşeli bir bayram elzem.

► Sağlık Servisi

Ne yediğimiz kadar ne zaman yediğimiz de önemli

Anadolu’da ‘Can boğazdan gelir.’ deymi meşhur olsa da ‘can’ın sürekliliği adına boğazın kontrolünün önemli olduğu artık pek çok çalışmanın da konusu.

“İyi bir kiloyu korumak, bazı hastalıkları önlemek, onları iyileştirmek ve aynı zamanda uzun, enerjik ve mutlu bir hayat yaşamak için ne yediğiniz kadar ne zaman yediğinizin de önemli olduğundan” bahseden NatGeo baskılı Ne Zaman Ne Yenir kitabından birkaç hap bilgiyi Fidanlık okurları için derledik:

1. Yemek saatlerimizi vücuttaki kimyasal reaksiyonlarla eşzamanlı götürmemiz gerekir. Bunun için vücudumuz sabahları az, ileri saatlerde çok yemek isteği doğrultusunda olsa da günlük potansiyel faaliyetlerimiz gereği, sabahları enerji yüklemesi yapmak ve diğer öğünlerde az yemek tüketmek vücudumuz için bir avantaj.

2. Sabahları az akşamları çok yeme alışkanlığı, insanların, gıda tedarikinin sıkıntılı olduğu ve enerji depolamanın önemseddiği zamanlardan kalma bir alışkanlık. Yani depo öğünü yatmadan önce almak... Ama bu durum, gerek hayvan gerek insan deneylerinde kilo alımı, kronik hastalıklar ve erken yaşlanma ile ilişkilendirdi.

3. Yemekler, güneş parıldadığı sürece yenmeli yani yaklaşık olarak 12 saatlik bir pencere aralığı ya da daha az bir süre, bünye yemek ile ilişkide olmalı. Kısacası, gece buzdolabı atıştırmalıklarına elveda demek artık daha bilimsel.

► Sağlık Servisi

Özkan GÖRAL

Ne kadar hukuk devletiyiz?

Hukukun üstünlüğü, yargının bağımsızlığı gibi kavramlar ancak hukuk devletinde aranılır.

Bugün hukuk fakültelerinde hocalarımız bu kavramlara değinirken Avrupa ülkeleri üzerinden örnek verdiklerini görüyoruz. Bu da şu anlama gelmektedir: Türk hukuk düzeninde “hukukun üstünlüğü ve yargının bağımsızlığı” hakkıyla işlenmiş ve yerleşmiş değildir.

Türkiye’de maalesef haklı olan tam anlamıyla hakını alabiliyor değil. Aynı şekilde suçlu kimse de cezasını layıkıyla çekiyor değil. Kaldı ki işlemediği suçtan yargılanan insanların bugün Türkiye’de gündem olmaları Türk hukuk sisteminin sorgulanması için yeterli bir sebeptir. Gariptir ki hukukun üstünlüğü endeksi sıralamasında 139 ülke arasından Türkiye 117. sıradadır. Bu durum iddialarımızı destekler niteliktedir.

Anayasa’nın 138. Maddesinde mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı hakkında: “Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz. Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz. Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.” şeklinde açıklanmıştır.

Ancak Türkiye’de Anayasa’nın 138’inci maddesi sadece bir anayasa maddesi olmaktan ibaret kalmıştır.

Geç gelen adalet adalet değildir. Basit bir davanın bile yıllar alması hukukun üstünlüğü ve yargının bağımsızlığı açısından sakıncalıdır. Her ne kadar adalet saraylarımızın önünde boy gösteren adalet terazisinin iki kefesi eşit gözükse de gerçek böyle değildir.

Esasında Türk hukuk tarihi bütün medeniyetlere örnek olmuştur. Türk hukuk tarihinin ana kaynağı ise İslâmî delillerdir. Neden bugün Türkiye hukukta ve adalette Batıya ya da başka bir yabancı millete muhtaç durumda? Bu soru üzerinde mutlaka durulmalıdır. Elbette başka milletlerden alacağımız pasajlar olmalıdır. Ancak körü körüne taklit bizi başka unsurların karşısında zelil duruma düşürecektir.

Bediüzzaman’ın ifade ettiği “adaleti mahza” yani “bir kimsenin en küçük bir hakkının dahi görmezden gelinmemesi” ilkesi doğru adaletin sağlanmasında esas alınmalıdır. Ta ki ülkemizde hukukun üstünlüğü güneş gibi parlasın ve yargının bağımsızlığı dillere destan olsun.

Burak AYDIN

Hür fikir

Dünya, zamanı haşerat gibi kemiren ve duygusallığı hiçe indirgeyen zalimleriyle, gönlümüzü günbegün zedeliyordu. Zalimlerin eline düşen dünya, umudun vicdan mahkemesinde cerahatli bir yarayı andırıyordu. Bu yara kanadığı zaman bilin ki bir yerlerde bir masumun dünyası, kirpiklerinden sızıp sessiz sedasız hüznün birikintilerine dönüşüyor ve ardından biçare gönlüne kimsesizliğince damlıyordu. Bu hüznün birikintileri adaletin belinde ve vicdanın terazisinde zalimlere meydan okuyor gibiydi. Lakin bu çağ, vicdanı olanları umuduyla çürüten, adaletsiz yaşantılarla kısıtlanan bir nesli koynunda büyütüyordu. Bu nesil dediğimiz de ne kadar masumdu ola? Sessiz kalan herkes mi?

Peki, zalim olan herkes ne kadar sesliydi? Yoksa bizim mi sessiz zalimler olduk! Adaletin belinde yük müydü taşıdığımız sinmişlik?

Bana soracak olursan mazlumdan çok, sessiz kalan grup beline yük adalet-i mahzanın. “Korku, zalimin zulmünü artırır.” diyor Üstad, “Kahrolsun yeis, ölsün istibdat...” da diyordu.

Ama ne demeli şimdi. Belki de demeli, bugün sillesini değiştirmiş olsa da zalim, mazlum ne kadar masum? Cerahatli zalim ne kadar da bizden!

“Birilerinin bizden kötü olması bizi iyiler durumuna getirmez.” ve “Çıkar konuşunca, vicdan susar.” arasında suskun bir bekleyiş ki sürüyor.

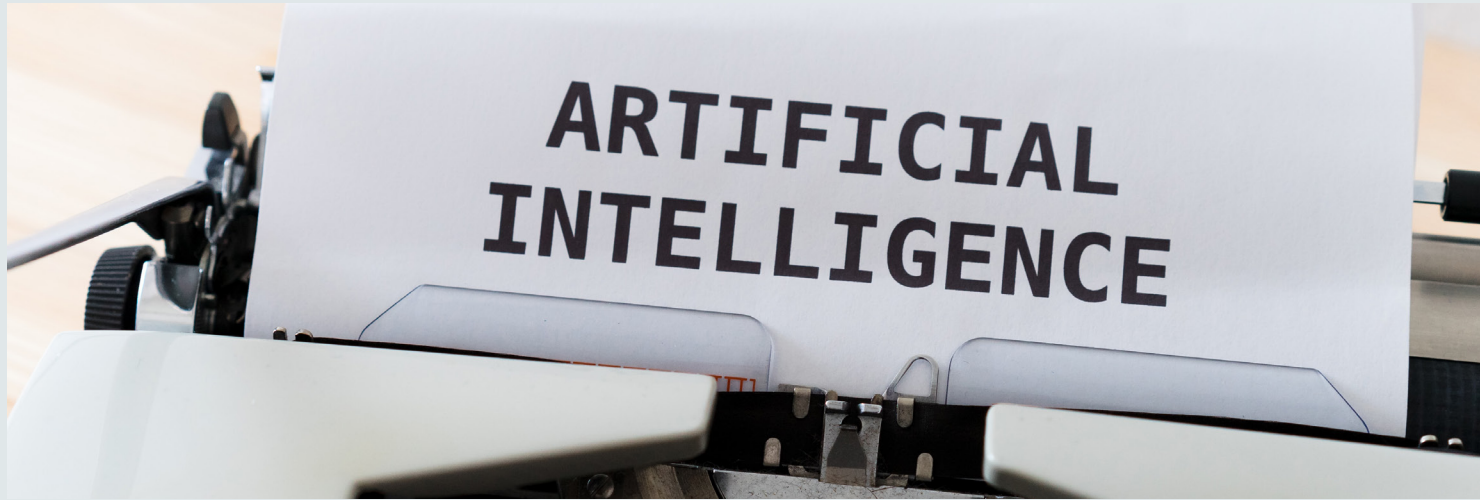
Zalim bana dokunmasını dedikçe “suskun alkışlarla” tebrik ediyor.

Ey susturulmayan hür fikir! Artık sıra sende. Tercihle rinle büyü bu yolda. Fikr-i intikamla değil. Ezcümle, yetti istibdad-ı fikir; konuşsun hürriyet-i vicdan adalet ve umuda

“Söylersen bir kere utanırsın, söylemezsen ömür boyu...”

Dünyadaki ilk “yapay zeka yasası” Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edildi.

“Yapay zeka gündemdeki önemini korumaya devam ederken hukuksal alt yapısı da tartışılmaya başlandı”

Yapay zeka tasarımını, sistemlerinin kullanımını ve satışını düzenleyen yasa uyarınca kamusal alanlarda akıllı kameralar aracılığıyla yüz tanıma uygulaması ya saklanacak.

Salı günü Avrupa Parlamentosu’nda görüşülen yapay zeka yasası, dünya çapında daha güvenli ve şeffaf bir standart belirlenmesi için Midjourney ve ChatGPT

gibi büyük modellere önemli yükümlülükler getiriyor. Çarşamba günü oylanan yeni düzenleme, parlamentonun büyük çoğunluğunun oylarıyla kabul edildi.

Avrupa Birliği Komisyonu, hem Avrupa Parlamentosu hem de üye ülkeler ile yasanın uygulanmasına ilişkin müzakerelere başlayabilecek.

► BBC

Uluslararası yazışmalarda “Turkey” yerine “Türkiye” denilmeye başlandı.

“Cumhurbaşkanlığı İngilizcede hindi, Amerikan argosunda “ahmak” anlamına gelen Turkey yerine Türkiye adının kullanılması için 2021 yılında çıkardığı kararnamenin ülkelerde nasıl karşılık bulduğuna dair bilgiler gelmeye başladı.”

NATO, Avrupa Birliği, Dünya Sağlık Örgütü, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) ve Dünya Ticaret Örgütü gibi uluslararası kuruluşlar da resmi temas ve yazışmalarda Türkiye’nin bu talebini geçen yıl hayata geçirdi.

ABD Dışişleri Bakanlığı bu yılın Ocak ayında, diplomatik ve resmi temaslarda Türkiye ismini kullanmaya başlayacağını duyururken İngiltere Dışişleri Bakanlığı ise resmi yazışmalar ve duyurularda Türkiye ismini kullansa da, örneğin vatandaşlarına gönderdiği “seyahat tavsiyeleri” notlarında Turkey ismini kullanıyor.

Kremlin’in duyurularına bakıldığında Haziran

2022’den sonra ülke isminin Türkiye şeklinde yazıldığı görülüyor. İngiltere’de BBC de dahil olmak üzere Financial Times, Guardian, Bloomberg, Economist, Reuters; Turkey ismini kullanıyor.

BBC’ye konuşan Yazar-Çevirmen Mahir Ünsal Eriş, “Turkey yerine Türkiye adının önerilmesi bu bağlamda iyi niyetli ama yetersiz bir teşebbüs gibi görünüyor. Ü harfinin uluslararası geçerliliği maalesef çok düşük. Türkçe dışında Macar, Eston, Azerbaycan, Türkmen ve Kırım Tatar alfabelerinde var. Bu da adın zaten Türkiye yazılmasını zorunlu kılıyor. Bu nedenle teşebbüsün tam anlamıyla karşılık bulmasını bekleyemeyiz.” diyor.

► Hukuk Servisi

BionTech firması ilk kez hâkim karşısına çıkıyor

“Alman biyoteknoloji devi BionTech, COVID-19 aşılarının oluşturduğu yan etkiler sebebi ile hâkim karşısına çıkacak.”

2019’dan itibaren ülkemizde de kendisini gösteren Pandemi sürecinde ürettiği mRNA tabanlı aşilarla yıldızı parlayan BioNTech firmasına dava açıldı.

Almanya’da kimliğinin gizli tutulmasını isteyen bir sağlık çalışanı, aşı kullanımından sonra kendisinde ortaya çıkan kalp ritim bozukluğu ve beyin sisi şikâyetiyle firmaya 150 bin euroluk dava açtı. Firma sahibi Uğur ahin ve Özlem Türeci iddiaları yalanlarken aşı ile belirtilen yan etkiler arasında bir bağlantı olmadığını ve aşının kalıcı yan etkisinin gözlemlenmediğini iddia etti. Reuters’e göre Almanya’da firmaya bu açılan davayı yüzlerce dava daha takip edebilir.

Mahkemeye intikal eden “yan etki” davası BioNTech şirketi avukatlarının hâkim değişimi talep etmesi üzerine ertelense de bütün dünya Faz-3 çalışması kapsamında insanlığın bir denek haline geldiği COVID-19 aşısının yan etkilerinin bulunup bulunmadığını merak ediyor.

► Hukuk Servisi

Bütün kabiliyet ve meziyetlerini Risale-i Nur'un hizmetine veren,

*Tehdit edenlere karşı; kefenini daima yanında taşıyan.
Mahkemede hakim ve savcı tehdit edince çıkarıp ortaya atan,*

*"Pazartesi İstanbul ağır cezada, salı günü Rize ağır cezada, çarşamba Çanakkale ağır cezada,
perşembe günü de Bitlis Ağır Ceza Mahkemesi'nde duruşmam vardı."*

"Sofraya gider gibi sehpaye gitmeyen dava adamı değildir." diyen

Av. Bekir Berk

1926 Kafkas asıllı bir ailenin çocuğu olarak Ordu/ Delikkaya Köyü'nde dünyaya geldi. İlk öğrenimini İstanbul Beşiktaş'ta gördü. Ortaokulu Gaziosmanpaşa Ortaokulunda, liseyi Balıkesir Lisesinde okudu. İstanbul Kabataş Erkek Lisesinde lise bitirme ve devlet olgunluk imtihanlarına girip, diploma aldı.

1945 İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini kazandı.

1951 Hukuk Fakültesi'ni ileri derece bitirdi. İstanbul adliyesinde bir yıl staj yaptıktan sonra avukatlık ruhsatını aldı. İstanbul Barosuna kaydolarak avukatlığa başladı. Konya/Akşehir'de avukatlığa başladı. Dostlarının ısrarıyla 1953'te İstanbul'a dönüş yaptı. (1952-1972 seneleri arasında yirmi yıl müddetle avukatlıkta bulundu.)

1956 Balıkesir'de levâzım asteğmeni olarak askerliğini yaptı.

1958 Cağaloğlu Atay Apartmanında bürosunu açtı. Ankara Davası vesilesiyle Nur Talebeleri ile tanıştı ve avukatları oldu. Aynı sene Bediüzzaman Said Nursi ile görüşür. Bediüzzaman, Berk'e "Kardeşim! seni bana Allah gönderdi, seni 40 senelik talebeliğe kabul ediyorum." der ve dava vekaletini verir.

1960 Ankara'da 6 Ocak 'da Bediüzzaman ile son kez görüştü. Üstad Bediüzzaman Said Nursi 23 Mart 1960'ta (25 Ramazan gecesi) Şanlıurfa'da vefat edip ardından 27 Mayıs 1960 ihtilali olunca, dağılan nur talebelerinin toparlanmasında Zübeyir Gündüzalp'e yardımcı oldu. Nur talebelerinin davalarını takip etmeye devam etti.

1961 Erzurum milletvekili Reşit Salim Burçak'ın avukatı olarak Yassıada davasına katıldı. 4 Ağustos 1961'de 17 sayfalık savunmasını Yassıada İhtilal Mahkemesi'nde yaptı.

1963 Kişili Pasajdaki yazıhanesine taşındı.

1967 Haftalık olarak yayın hayatına başlayan İTTİHAD gazetesinde köşe yazıları yazmaya başladı.

1969 "Bekir Berk'in "İslami Hareket Bakımından; Alparslan Türkeş / Milliyetçi Hareket Partisi / 9 Işık Doktrini Nedir? Ne değildir?" isimli kitabı da Şubat ayında yayımlanarak Türkiye çapında büyük etki yaptı.

1970 21 Şubat'ta yayın hayatına başlayan YENİASYA gazetesinin isim babası oldu.Yeni Asya'da hem makaleleri hem dava haberleri yayınlandı.

1971 Müdafaasını yaptığı 750 davayı içeren NURCULUK DAVASI adlı kitabı Yeni Asya Yayınları tarafından neşredildi.

1972 Balıkesir'de oğlu Ertuğrul Hakan hakkında malumat almak için ziyaret ettiği bir arkadaşının evinde tutuklandı. Balıkesir cezaevinde bir müddet kalıp, ardından İzmir Narlıdere cezaevine konuldu. 3,5 ay hapis yattıktan sonra tahliye oldu. İstanbul Barosu'ndan istifa etti! (8 Aralık Cumartesi)

1973 Hac vazifesini yerine getirmek üzere Hicaz'a gitti. Hac vazifesini ifa ettikten sonra Suudi Arabistan'ın Cidde Radyosu Türkçe Yayın Bölümünde yapımcı ve spiker olarak çalışmaya başladı. 1989'a kadar Arabistan'da kaldı. 1989 yılında yaş haddinden emekli oldu.

1989 Hastalandığında kanser teşhisi konuldu. İngiltere'de tedavi gördükten sonra Ekim ayında Türkiye'ye döndü.

1992 * 14 Haziran Pazar 1992/ 13 Zilhicce 1412 de Bekir Berk Fatih'te Hakk'ın rahmetine kavuştu. 16 Haziran Salı günü Eyüp Sultan Kabristanı'na defnedildi.

FİDANLIK

Üniversite yıllarından tanıştığı Isparta milletvekili Tahsin Tola, bir gün kendisine Ankara'dan telefon eder:

-Bekir Bey kardaşım! Ankara'da bazı kardeşleri tevkif ettiler, davalarına girer misin?

Bekir Berk atlayıp İstanbul'dan Ankara'ya gidiyor.

Tahsin Tola'ı da alıp Ulucanlar Cezaevi'nde mahkumlarla görüşüyor.

-Arkadaşlar! Sizin kurtulmanız için mi savunma yapayım, yoksa davanızı mı savunayım?

Mahkumlar hep bir ağızdan:

-Bizler 10 sene yatmaya razıyız, siz Risale-i Nur'un savunduğu iman davasını savunun! dediler.

Avukat Bekir Berk'in ikinci müdafaasından sonra Ankara Ağır Ceza Mahkemesi; 11 maznunu ittifakla tahliye ediyor.

Tahliyeler; Temmuz 1958. Karar tarihi 10 Eylül 1958.

Bu savunma Ankara Davası adıyla kitaplaşıyor.

Evet! Bekir Berk demek vefalı dost demek!

Bekir Berk demek cesaret demek!

Bekir Berk demek hakperest insan demek!

Bekir Berk demek hakkı haykıran adam demek!

Bilâhare Bekir Berk demek mazlumun sesi demek!

M. Nur Sungur

"Gerçek dava adamı kimdir?' deseler, onu gösteririm."

Hukuki içtihatları bilirdi, hatta yurtdışında kileri bile takip ederdi.

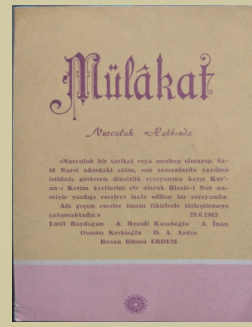
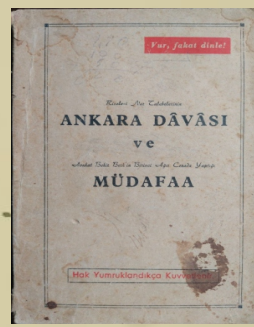
Fitri cesaretini bilgisinden aldığı güçle besliyordu.

Mahkemelere girdiğinde hakimlerin elinin titredigini bilirim!

Çünkü şöhreti vardı. Herkes biliyor, tanıyordu.

Tevkif edilmesinin asıl sebebi, Yeni Asya'daki muhtıra hükümetini sarsan etkili yazılarıdır.

M. Kutlular

ESERLERİ:

·Komünizme Karşı Mücadele (1950–1952),

·Dünya Anayasalarında Din (1960),

·Patrikhane ve Kıbrıs (1962),

·Mülakat,

·Ankara Dâvası,

·İslâmi Hareket,

·Müslümanlar Kızıllarla Bir Tutulamaz (1969),

·Kanunsuz Suç Olmaz, İlmi ve Hukukî Açıdan Nureculuk Davası (1971),

·Kararlar I - II, ithamları Reddediyorum (1972),

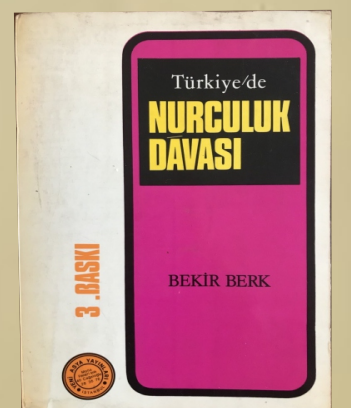
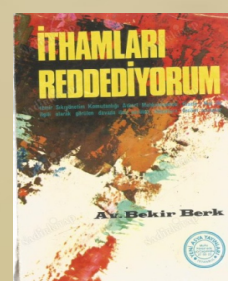
·Hakkın Zaferi İçin (1972),

·Zafer Bizimdir (1972),

·Türkiye'de Nureculuk Davası (1973),

·Doğu Olayları ve Tehlikenin Kaynağı (1991),

·Körfez Fitnessi (1991),

YENİASYA

Ahmet BATTAL

“Ahmet Battal, Ordu’nun Ünye ilçesinde doğdu. Hukuk Fakültesini bitirdikten sonra dört yıl hakimlik yaptı, bu sırada da Hukuk Doktoru oldu. Diyarbakır Dicle Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Turgut Özal Üniversitesinde öğretim üyesi olarak çalıştı. Şu anda da Hacı Bayram Veli Üniversitesinde akademisyen olarak görevine devam ediyor. Yeni Asya gazetesinde gündeme dair değerlendirmelerde bulunan Ahmet Battal’a geçtiğimiz ayın en hararetli gündemi olan seçim ve sonuçlarını sorduk.”

14 Mayıs seçimlerinde Millet İttifakı adayı Kemal Kılıçdaroğlu ilk turda %44,88 ikinci turda ise %47,84 oy aldı. Millet İttifakı adayının aldığı oy oranı ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

Son üç cumhurbaşkanı seçiminde Ekmeleddin İhsanoğlu ve Muharrem İnce’nin adaylığından sonra Kemal Kılıçdaroğlu’nun adaylığının getirdiği bu sonuç muhalefet ve Millet İttifakı açısından bir başarıyı ifade edebilir. Siyasetin kendi iç dinamikleri bu neticeyi meydana getirdi. “Başka biri aday olsaydı daha yüksek oy alırdı” gibi tahminlerin bir karşılığı ve teyit imkanı maalesef yok. Ancak Millet İttifakının güçlendirilerek devam ettirilmesi gerektiği de açık.

Seçimin son günlerine doğru yaklaştıkça muhalefete geçen psikolojik üstünlük ve kamuoyu yoklamalarını da nazara aldığınızda Cumhuriyet İttifakı’nın beklenenin üzerinde oy aldığını düşünüyor musunuz? Sizce bunun altında yatan sebep nedir?

Gereken oyu alamadığı açık ama beklenen oy meselesi tartışılır. Kimin beklentisine göre? Bu netice açısından, bir değil, birden çok sebep var. Cumhuriyet İttifakı trol ordusunun da desteğiyle yürüttüğü arsızlığını ve hatta hırslılığını tescilledi: Devlet imkanlarını siyasi parti propagandasında tepe tepe kullanmak. Terör ile korkutmak. Hayal satarak oy almak. Dini siyasete alet etmek. Seçime doğru vaatlerin çitasını yükselterek “yaparsak yine biz yaparız” algısı oluşturmak gibi sebepler sayılabilir. Ama muhalefet için de seccadeye dikkat etmeyi başaramayan bir ekiple çalışma talihsizliği ve anıtkabir ziyareti basiretsizliği gibi noksanlıklar da elbette son dönemeçte bir fark meydana getirmiş gibi görünüyor.

Kılıçdaroğlu’nun açılımı tabanda karşılık bulabildi mi?

Elbette ve bu devam da ediyor. “Klasik CHP’li” dediğimiz türden çok sayıda “monşer” ismin bu süreçte Kılıçdaroğlu’na soğuk durmuş ve mesafeli davranmış olmasının ve hatta partiden ayrılıp ona muhalefet etmesinin arkasında aslında bu değişim isteğine ve başarısına itiraz var. Mesela Abdulkadir Selvi’nin, “CHP artık Atatürkçü değil, asıl Atatürkçü AKP” mealindeki sözleri bile bu değişimi ve siyasi etkilerini gösteriyor. Sanırım bu değişim isteği sadece seçim kazanmaya yönelik manevra ihtiyacından da kaynaklanmıyor. Makul sol seçmen Kılıçdaroğlu’nu bu yönden de destekliyor. Aslında başka tür-lüs de düşünülemez. Zira Atatürkçü görünenlerin her partide çoğalmasına rağmen gerçek Kemalistlerin oranı

bilhassa CHP içinde gittikçe azalıyor. Görünen o ki belki de bu kesimler kendilerine başka bir partide yer bulmaya çalışacaklar.

Yeni Asya camiasının yaptığı tercihi “CHP’ye destek” şeklinde yorumlayanlar var, ne dersiniz?

Yeni Asya “demokratikleşme”ye destek verdi. CHP’de bu hedefe destek verdiği için aynı hedefe yürüme noktasında ikisi buluşmuş oldu. Biz “önce aydınlığa çıkalım sonra renk seçeriz” dedik. Yani önce mevcut iki kutuplu siyasetten ve AKP-MHP hegemonyasından memleketi kurtaralım, normale dönelim, sonra dört parti tercihi gündeme gelir ve o zaman biz de CHP’ye, İslamcılara ve milliyetçilere karşı demokratları destekleriz. Ama bu seçim böyle bir seçim değildi. Bu kısa kaç gelecek seçimde de devam ederse benzer tartışmaları o zaman da yaşayabiliriz.

Sizce Millet İttifakı doğru adayla mı seçime gitti?

Bizler istihbarat gazetecisi değiliz ve olmadık. Aday belirleme sürecinde Millet İttifakının iç dinamiklerini ve gerilimlerini bilemiyoruz. Ama kanaatimizce aday yanlış da değildi. Zira “klasik bir CHP’li” imajının oldukça dışında bir siyasetçi. Şahsen, Kılıçdaroğlu’nun kendi partisinin başında kalmasının ve değişimi sürdürmesinin orta ve uzun vadede Türk siyasetine daha yüksek katkı yapacağını düşünmüştüm, o ayrı mesele. Seçilebilseydi, adalet, hürriyet ve demokrasi isteyen bir Alevî olarak ülkede ve bölgede hakim siyasete ve kardeşlik hukukuna katkısı yüksek olabilirdi. Aynı misyonu partisinde kurduğu yeni ekiple şimdi de devam ettirmeli.

Malumunuz üzere 28 Mayıs günü yapılan Cumhurbaşkanlığı genel seçiminde Cumhuriyet İttifakı Adayı Recep Tayyip Erdoğan Cumhurbaşkanı olarak seçildi. Sizce özellikle adalet ve hukuk açısından bizi ne bekliyor?

Son on senedir süren hukuksuzlukların görünür şekilde azalacağını ya da bu uygulamalardan keskin bir dönüşle geri dönüleceğini beklemek için yeterli sebep yok. Zira AKP ve MHP koalisyonunun adalettaki ana fikri olan ve kurunun yanında yaşları da yakan “intikam duygusu” ve “düşman hukuku” bu dönemde de ön planda kalacak gibi görünüyor. Ancak bu demek değil ki masum mazlumlar kendisine düşeni yapmasın. Asıl söz sahibi olması gereken TBMM’nin de bu konuda bir inisiyatif geliştirmesi kolay değil. Ama belli de olmaz. Ayrıca dış şartlar ve bilhassa AİHM’den çıkacak bazı kararlar bu konuda hem Meclisi ve hem de AYM’yi ve Yargıtay’ı zorlayıcı olabilir. Yüksek tazminatlar gündeme geldiğinde işin iktisadi boyutu da iyileşmeye katkı yapabilir.

Öte yandan adaletin hürriyet ve liyakatle ilişkisi de unutulmamalı. Bu konularda iyileşme için ise kamuoyu baskısı daha sonuç verici olabilir. Bu konuda da toplumsal muhalefete vazife düşüyor.

RÖPORTAJ

HAKAN
ÖZLEN

